БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряты-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 92 (7092)
АПРЕЛИИН 19
ВТОРНИК
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Коммунистнуудай һуралсалые һайнаар хүтэлбэрилхэ

Үргэн дэлгэр Эхэ ороноймнай алшад, бүхы түрүү хүн түрэлтэнй хамта дэлхэйн пролетаринарай ждь, манай Коммунистическэ парие, Советскэ гүрэнние байгуулагВ. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй урганөөр тэмдэглэжэ байна. нжэлхы ухаанай, теоретическэ эшэгүй ехэ баялигые агууехэ ин багшамнай манда бэшээд орюн байна. Владимир Ильичын гүн анай мүнхэ зохёолнууд манай ртиин үзэл сурталай түгэлдэр баяынь мүн болоно. Энэ баялигые эгыгөөр шудалха гээшэ коммуст бүхэнэй арюун уялга мүн.

Партийна һуралсалай энэ жэлдэ ай республикын партийна органинууд коммунистнуудай идейноретическэ бэлэдхэлые дээшэлүүлталаар зарим тэды хүдэлмэри хэбайна. Политическэ экономиие алха кружогууд, промышленносэкономикые шудалха ба теореескэ семинарнууд урда жэлнүүдтэ одоо олоор эмхидхэгдээд, хүдэлХаа хаанагүй коммунистнууд СС-эй ЦК-гэй январска Пленуболон СССР-эй Верховно Сове хоёрдохи сессиин тогтоолнуутон һонирхолтойгоор шудалжа гэхытэй шахуу байна.

эхэтэй хамта, коммунистнуудай тическэ һуралсалые эмхидхэлгэутагдалнууд үшөөл ехэ байна. н партийна комитедүүд болон тийна организацинууд коммунуудай, илангаяа бэеэ даагаад ксистско-ленинскэ теори шудалхүсэгшэдэй һуралсалые һулаар лбэрилнэ. Пригороднэ районой ькомбинадай, Весоремзаводой, оператор-комсомолец» гэжэ олзолгын артелиин партийна организацинуудай, мүн Городской райо Зэдын, Мухаршэбэрэй, Курумай аймагуудай олохон партийна низацинуудай бэеэ даагаад ксизм-ленинизм шудалхые, поческэ литература уншажа теоическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлхые эн олон коммунистнууд һуалай жэлэй түрүүшын 5—6 һасоо юушье үзөөгүй байба.

Мүн кружогууд болон политһуруудай занятинуудта маркленинизмын зарим найруулудые хооһоор сээжэлдэхэ ал үзэгдэнэ. Партиин түүба теори шудалалга ажаалтай, тус тус коллективүүдэй хэжэ байһан зорилгонуудтай а холбоогүйгөөр ябуулагдана. ушарта кружогуудай, политуулинуудай занятинууд таһалда Хойто-Байгалай аймагай Сталинэрэмжэтэ колхозой партийна низациин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн иин түүхэ шудалха кружок нэе заняти үнгэргөөгүй. Мүн энэ агай «II пятилетка» колхоздо унистнуудай политическэ эрдэм элүүлхэ талаар юушье хэгдэнэ Курумканай аймагай Кировэй нээтэ, Мухаршэбэрэй аймагай отовой, Булганинай нэрэмжэтэ озуудай, Хориин аймагай Маовой нэрэмжэтэ колхозой пар организацинууд коммунистй һуралсалые хүтэлбэрилнэгүй. артийна пропагандын удха ба рые һайжаруулгада партийна едүүдэй анхаралаа багаар табиһан дээрэһээ эдэ дутагдалнууд үзэгдэнэ гээшэ. Кружогуудай занятинуудые һонирхомоор эмхидхэлгэ, марксистско-ленинскэ теориие шудалхын түлөө коммунистнуудай эрмэлзэлгэ хүсэл дээшэлүүлгэ эгээн түрүүн пропагандистнуудһаа, лекторнүүдһээ дулдыдаха байна. Тиимэһээ пропагандистнуудай теоретическэ бэлэдхэлые ба методическа шадабариие дээшэлүүлгэдэ партиин айкомууд, райкомууд саг үргэлжэ анхарал табиха зэргэтэй байна. Зарим ушарта партийна комитедүүд пропагандистнуудай семинарнуудые идейно-теоретическэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэхын түлөө оролдоногүй. Урда жэлнүүдтэ уншагдаһан темэнүүдээр лэ лекцинүүд дабтагдан уншагдана. Заримдаа теоретическэ доодо хэмжээнэй, алдуутай лекци уншагдана. Тиимэ семинарнууд пропагандистнуудта туһаламжа хүргэнэгүй. Ториин аймагта болоһон пропагандистнуудай һүүлшын семинар дээрэ партиин айкомой лектор Баранников хүдэлмэришэн ангиин ба таряашадай холбоо барисаан тухай ехэ шухала темээр лекци уншаха зуураа, алдуу гаргаһан байна. Хүндэ ба хүнгэн промышленностиин хүгжэлтын темп тушаа хэлэхэ зуураа ахир тулюур экономистнуудай гаргаһан антиленинскэ алдуунуудые дабтаһан байна. Хүдэлмэришэн ангиин ба колхозно таряашадай холбоо барисаа улам саашадань бэхижүүлгэдэ КПСС-эй ЦК-гэй февральско-мартовска, июньскэ ба январска Пленумүүдэй ямар удха шанартай байһан тухай юушье хэлээгүй. Энэ хадаа тэрэ лекторэй лекци уншалгадаа тон харюусалгагүйгөөр хандаһан ушар болоно. Мүн партиин Ториин айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Дашиев КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бэелүүлхэ талаар аймагай партийна организациин зорилгонууд тухай элидхэл хэхэ байһан аад, семинарта ерээгүй.

Партийна гэгээрэлэй жэлэй дүүрэтэр һара үлүүтэйхэн саг үлөө. Энэ богонихон болзор соо партийна организацинууд коммунистнуудай политическэ һуралсалда бии байһан бүхы дутагдалнуудые ойрын сагта усадхажа, партийна һуралсалай жэлые эмхитэйгээр үнгэргэхын түлөө шухала хэрэгтэй хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй. Кружогууд болон политһургуулинуудай дүн гаргалгын занятинууд дээрэ һурагшадайнгаа дурадхаһан, үзэһэн материалнуудайнь эгээн орёо асуудалнуудаар дэлгэрэнгы хөөрэлдөө үнгэргэхэ хэрэгтэй.

Партийна комитедүүдэй библиотекэнүүд ехэ үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй. Тэдэнэр һуралсалай жэлэй дүүрэтэр түсэбөөр хараалагдаһан лекцинүүд болон консультацинуудые үнгэргэхэ, эрхим пропагандистнуудай дүй дүршэлые согсолхо уялгатай.

Коммунистнуудай политическэ һуралсалда бии байһан дутагдалнуудые сүм усадхажа, һуралсалай жэлые эмхитэйгээр дүүргэхэ гээшэ партийна организацинуудай шухала уялга болоно.

ТЕЛЕГРАММА

һэ, 1955 оной апрелиин 15. *МОСКВА*

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Маршал Н. А. БУЛГАНИНДА

Бидэнэрые ба Делегациин гэшүүдые, господин Маршал, Танай тон ынаар угтаһанай түлөө, үнэн зүрхэнэй баясхалан хүлеэн абахые Таниие гуйнабди.

Танайда манай ошолго Австриин ба СССР-эй хоорондохи хани ёһоной саануудые улам түргэнөөр бэхижүүлхэ, тиин арадуудай эбтэйгээр айха хэрэгтэ шэнэ һайн нэмэри болохо гэжэ бидэнэр батаар этибди.

Федеральна Канцлер РААБ.
Вице-Канцлер ШЕРФ.

ТЕЛЕГРАММА

һэ, 1955 оной апрелиин 15. *МОСКВА*

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. МОЛОТОВТО

Бидэнэрые ба Австрийска Делегациие Танай хани ёһоор угтаһанай үнэн сэдьхэлэйнгээ баясхалангые, господин Министр, Танда мээ хэрэгтэй байһаниие бидэнэр, Австрида бусажа ерээд байхадаа, нэбди.

Манай хэлсээнүүд харилсан ажаллалгын үрэ ехэтэ эхин болохо, мүн одохи эб найрамдалай хэрэгтэ туһатай нэмэри болохо юм гэжэ нэбди.

Федеральна Канцлер РААБ.
Вице-Канцлер ШЕРФ.

КПСС-эй Центральна Комитедтэ ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Конструкторнуудай, технологуудай, заводуудай главна инженернүүд болон директорнүүдэй, научно-шэнжэлэлгын институдуудай ба заводской лабораторинуудай хүдэлмэрилэгшэд ба хүтэлбэрилэгшэдэй зүблөөн энэ оной апрелиин 15—16-да Кремльдэ болобо. Энэ зүблөөн КПСС-эй Центральна Комитедэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй үүсхэлээр заргалдаһан байна. Зүблөөн дээрэ промышленностиин техническэ хүгжэлтэ болон наукын ба шэнэ техникын туйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгэ тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

Зүблөөнэй хүдэлмэридэ нүхэд Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрущев, А. И. Кириченко, П. Н. Поспелов, М. А. Суслов хабаадалсаһан байна.

Үйлэдбэриин хүдэлмэришэд-новаторнууд, конструкторнууд, технологууд, научно-шэнжэлэлгын ба проектнэ организацинуудай хүдэлмэрилэгшэд, мүн предприятинуудай партийна, комсомольско ба профсоюзна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй Бүхэсоюзна зүблөөе 1955 оной майн 16—20-до Москва городто Кремлёвско Ехэ Ордон соо үнгэргэхэ гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Совет ба КПСС-эй ЦК шиидхэбэ.

Промышленностиие саашадань хүгжөөн дэбжээхэ хэмжээнүүд ба наукын, түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлгэдэ үндэһэлэн ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ тухай асуудал зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхээр хараалагдана.

Дүтын ба Дунда Востогтохи аюулгүй байдал тухай СССР-эй ГАДААДЫН ХЭРЭГҮҮДЭЙ МИНИСТЕРСТВЫН МЭДҮҮЛГЭ

Дүтын ба Дунда Востогтохи оршон байдал һүүлэй үедэ нилээд ехээр хурсадаба. Энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, баруунай зарим гүрэнүүд Хойто-атлантическа ээрхэг шунахай блогто нэмэлтэ болгон байгуулагдажа байгаа сэрэгэй бүлэглэлнүүдтэ Дүтын ба Дунда Востогой оронуудые татан оруулха гэһэн шэнэ һэдэлгэ хэһэн байна.

Дүтын ба Дунда Востогой оронуудай эсэргүүсэһэн дээрэһээ «Дунда восточно командовани» гэдэгые байгуулха түсэбэйнгөө 1951 ондо буруу һүрэһэнэй һүүлээр, Америкын Холбоото Штадууд Англи хоёр өөһэдынгөө зонхилолго доро байхаар бии болгоһон бүлэглэлнүүдтээ Дүтын ба Дунда Востогой оронуудые мэхэтэйгээр, нэгэ нэгээрнь гү, али хоёр хоёроорнь, татан оруулхын тулада хэмжээнүүдые абаһан байна. Тиимэ аргаар 1954 ондо турецко-пакистанска пакт, 1955 оной февральда — турецко-иракска сэрэгэй союз баталагдаһан байгаа.

Турецко-иракска сэрэгэй союзые байгуулаад, тэрэниие эмхидхэгшэд хадаа Ирагые арабска бусад оронуудһаа таһалан холодуулжа, эдэ оронуудай хоорондын харилсаануудые хурсадуулжа шадаһан байна, энэнь өөһэдынгөө сэрэгэй-стратегическэ интересүүдые харан энэ районой оронуудые эбгүй болгохо гэжэ оролдожо байһан агрессивнэ хүсэнүүдтэ лэ туһалха байна.

Хэтэрхэдээ, һүүлэй үедэ юун болооб гэхэдэ, турецко-иракска союзда нэгэдэхэ гэһэн эрид эрилтэнүүдые Сиридэ табижа эхилээ, тиихэдээ сэрэгэй ээрхэг шунахай блогуудта хабаадахагүй гэһэн хараа бодолоо хубилгахыень Сириие баалаха, Сириин правительство ба арадые айлгаха зорилгоор, эдэ эрилтэнүүдэйнгээ хажуугаар заналта хэнэ. Иимэрхүү ябуулганууд, мүн Дүтын ба Дунда Востогто сэрэгэй блогуудые байгуулха талаар Турцида баруун гүрэнүүдэй даалгаһан үүргэ хадаа арабска оронуудые Турциин дахин зонхилхые оролдуулна, национальна бэеэ даанхай байдалда сэхэ аюул ушаруулагдажа байһанай ёһотойл түбэгшээлгэ арабска оронуудта үүдхэнэ.

Египет тэрэшэлэн ехээр хашагдажа байна. Турецко-иракска блогто дурагүйгөөр хандадаг ябадалаа хубилгаха, гадаадын хашалтада эсэргүүсэжэ байһан Сириие дэмжэхэгүй гэжэ тэрээнһээ эринэ.

Баруун гүрэнүүдэй баадхажа байһан сэрэгэй блогуудта арабска оронуудые хабаадуулгада эсэргүүсэн Египедтэй ба Сиритэй хамтадаа тэмсэжэ байһан Саудовско Аравида мүн лэ тиимэ эрилтэнүүд табигдана.

Аюултай замда Ираниие түлхин оруулха гэжэ байһан эдэ блогуудые эмхидхэгшэд Ираниие һүүлэй үедэ улам ехээр хашадаг боложо байна.

Дүтын ба Дунда Востогой райондо сэрэгэй бүлэглэлнүүдые байгуулха, мүн Зүүн-Урда Азиин райондо ээрхэг шунахай сэрэгэй бүлэглэлые (СЕАТО) гэдэгые байгуулха гэһэн политикын үндэһэ һууринь эдэ оронуудые баруунай зарим гүрэнүүдэй колони болгон богоолшолхо гэһэн эрмэлзэлгэ болоно. Өөһэдынгөө томо томо монополинуудые баяжуулхын тулада баруун гүрэнүүд Дүтын ба Дунда Востогой оронуудай арадуудые саашадаашье дарлан мүлжэхэ, эдэ оронуудай байгаалиин баялигуудые хомхой хобдогоор ашаглаха хүсэлтэй байна. Өөрынгөө зонхилолгые хуушанай аргануудаар тогтоохо аргагүй байхадаа, тэдэ гүрэнүүд энэ районой оронуудай хамгаалха эрилтэнүүдтэ агрессивнэ блогууд таарана гэһэн хэбэртэйгээр худал хуурмаг шалтаг бариад, Дүтын ба Дунда Востогой оронуудые тэрээндэ хабаадуулха гэжэ оролдоно.

Дүтын ба Дунда Востогтохи сэрэгэй блогууд энэ районой оронуудта бэшэ, харин энэ райондо ээрхэхые оролдожо байһан американска агрессивнэ бүлэг нюурнуудта хэрэгтэй юм. Бэеэ даанхай национальна хүгжэлтын замда ороһон Дүтын ба Дунда Востогой арадуудай интересүүдтэ зүришэн, өөрынгөө һулараһан байдалые эдэ блогуудай ашаар хэбээрнь үлөөхэ ба һэргээхэ гэжэ байһан англиийска бүлэг нюурнуудта эдэ блогууд мүн лэ хэрэгтэй юм.

Эдэ сэрэгэй блогуудые эмхидхэгшэд хадаа өөһэдынгөө сэрэгэй-стратегическэ зорилгонуудые бэелүүлхэ оролдолго гаргажа байһанаа нюунагүй. Энэнь баруунай гүрэнүүд өөрынгөө сэрэгэй системын «хойто талын дабхар» гэдэгые байгуулха түсэб соогоо эдэ блогуудые байгуулхаар хараална гэжэ США-гэй ба Англиин тусхай түлөөлэгшэдэй хэһэн мэдүүлгэнүүдһээ элеэр харагдана. «Хоорондоо харилсан ажаллаха» гэдэг тухай англо-иракска шэнэ хэлсээе баталхатай нэгэн доро, турецко-иракска союзда Англиин нэгэдэлгэ мүн лэ энээн тухай гэршэлнэ. Тус хэлсээн Ирагые шэнэ аргаар богоолшолгодо хүргэхэһөө гадна, тус орондо Англиин сэрэгэй базануудые хэбээрнь байлгаха ябадал хангана, иракска армиие англиийска офицернүүдэй мэдэлдэ оруулна.

Дүтын ба Дунда Востогой райондо агрессивнэ блогуудые байгуулха гэһэн түсэбүүд эб найрамдалые ба амгалан байдалые сахиха интересүүдтэ, мүн энэ районой оронуудай бодото национальна интересүүдтэ огто таарахагүй байна. Дүтын ба Дунда Востогой оронууд тушаа баруун гүрэнүүдэй баримталдаг политикын урдынхидаал адляар колониальна дарлалта, мүлжэлгые дурсагдагша оронуудай арадуудта дахинаа баадхаха гэжэ һэдэдэг империалистическэ гүрэнүүдэй мэдэлдэ эдэ оронуудые политическэ ба экономическа талаарнь оруулха зорилго табидаг байһыень тус түсэбүүд гэршэлэн харуулна. Тиихэдээ, Зүүн зүгэй арадуудые богоолшолгын ба колониальна ээрхэлгын үе сагые бусаан тэхэрюулхэ аргагүй байһан баримтые хараадаа абанагүй.

Дүтын ба Дунда Востогой оронууд мүнөө өөрынгөө бэеэ даанхай байдалые алдаха, өөһэдтөө харша интересүүдэй түлөө дайнда оруулагдаха аюулай үмэнэ байна. Тиимэһээ энэ аюулые тус оронуудай политическэ нюурнуудай улам ехээр мэдэржэ эхилһэниинь бүрин ойлгосотой болоно. Сэрэгэй ээрхэг шунахай бүлэглэлнүүдтэ хабаадуулха гэһэн гадаадын гүрэнүүдэй һэдэлгэдэ Дүтын ба Дунда Востогой оронуудай арадуудай улам ехээр эсэргүүсэлтэ хэжэ байһаниинь мүн лэ ойлгосотой байна. Эдэ бүлэглэлнүүдые эмхидхэгшэдэй захиралтые Арабска зарим оронуудай засаг баригшадай үгэ дууламгайгаар дүүргэжэ байдаг, тэдэ энэнь өөһэдынгөө арадуудай бодото национальна интересүүдые сахиха ябадалһаа тэдэнэрэй али зэргын холо байһаниие лэ харуулна.

Дүтын ба Дунда Востогто США-гэй болон Англиин табиһан түсэбүүдэй агрессивнэ шэнжэтэй байһые энэ районой оронуудта «советскэ заналта» хэгдэдэг тухай худал хуурмаг үгэнүүдээр нюун далдалха гэһэн һэдэлгэ урдада олон дахин хэгдэһэндэл адляар мүнөө хэгдэнэ. Иимэрхүү худал хуурмаг мэдүүлгэнүүд үнэн байдалда огто тааранагүй, юуб гэхэдэ тэгшэ эрхэтэй байха, дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй, национальна бэеэ даанхай байдалые ба гүрэнэй суверенитедые хүндэлэлсэхэ принципүүдтэ үндэһэлэн арадуудай хоорондын эб найрамдал хангаха гэһэн хубилашагүй эрмэлзэлгэ Советскэ Союзай гадаадын политикын үндэһэ һуури болодогынь мэдээжэ.

Империалистическэ булимтаран эзэмдэлгын, колониальна дарлалтын политикые өөрынгөө тогтоһон түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилээд, Советскэ гүрэн эрид шууд буруушаадаг, мүн Зүүн зүгэй оронуудтай хаанта засагай баталһан тэгшэ эрхэгүй бүхы договорнуудые болюулһан байгаа.

Зүүн зүгэй арадуудай национальна эрмэлзэлгые бүрин ойлгожо, тэрээндэ талархалтайгаар хандажа, Советскэ правительство Афганистанай бэеэ даанхай байдалые эгээн түрүүлжэ мэдэрһэн ба гүрэнэй суверенитедые һэргээхэ ябадалдань туһалһан байна.

Ирантай хаанай правительствын баталһан тэгшэ эрхэгүй договорнуудые Советскэ правительство болюулаа, Иран доторхи Россида хамаатай материальна ехэ үнэтэ зүйлнүүдые тэрээндэ дамжуулан үгөө.

Национальна бэеэ даанхай байдалайнгаа түлөө Турциин хүшэр хүндэ тэмсэл хэжэ байһан жэлнүүдтэ Советскэ Союз тэрээндэ хани ёһоной али бүхы туһаламжа үзүүлээ, тэрэнь гадаадын интервентнүүдтэ эсэргүүсэн турецкэ арадай хэһэн тэмсэлдэ шиидхэхы үүргэ дүүргэһэн байна.

Советскэ правительство Саудовско Аравиие бэеэ даанхай гүрэн гэжэ түрүүлжэ мэдэрээ һэн, гүрэнэй бэеэ даанхай байдалай түлөө Йеменэй, Сириин, Ливанай тэмсэлые, өөрынгөө территориһоо гадаадын сэрэгүүдые гаргаха тухай Египедэй үнэн зүб эрилтэнүүдые дэмжэдэг байгаа.

Өөһэдынгөө национальна бэеэ даанхай байдалые, гүрэнэй бэеэ даанхай байлгые батадхаха талаар Дүтын ба Дунда Востогой оронуудай табидаг хуулита эрилтэнүүдые уласхоорондын организацинуудта Советскэ правительство саг үргэлжэ дэмжэнэ.

Советскэ Союз хадаа эб найрамдалай ба уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха политика саг үргэлжэ ябуулһан, ябуулжашье байна. Тусхайлбал, яаралтайгаар зэбсэглэлгые зогсоохо тухай, атомна болон водородно зэбсэг хорихо тухай, буу зэбсэгүүдые, түрүүшын ээлжээндэ—агууехэ табан гүрэнэй буу зэбсэгүүдые удааруулангүй, ехээр хороохо тухай, Европодо аюулгүй байдал хамтаараа сахиха системэ байгуулха тухай Советскэ Союзай дурадхалнууд энээн тухай гэршэлнэ.

Арадуудай гүн ехэ талархалаар ба дэмжэлгээр угтагдаһан Советскэ Союзай иимэ политика Дүтын ба Дунда Востогой оронуудай национальна гол интересүүдтэ, бүгэдэниитын эб найрамдал сахиха интересүүдтэ бүрин таарана гэжэ тон элеэр харагдана.

Дүтын ба Дунда Востогой оронуудай амгалан байдалда аюул үнэхөөрөө тохёолдожо байна, гэбэшье энэнь Советскэ Союзһаа бэшэ, харин «аюулгүй байдал хангаха» гэһэн шалтаг бариад, Дүтын ба Дунда Востогто агрессивнэ блогуудые байгуулжа байгаа гүрэнүүдэй зүгһөө гарана. Тэдэ гүрэнүүд энэ районой оронуудые өөрынгөө сэрэгэй-стратегическэ плацдармын байдалда, экономическа талаарнь—колонинуудай ба бэеэ даагаагүй территоринуудай байдалда оруулха гэжэ оролдоно.

Дүтын ба Дунда Востогой райондо тохёолдожо байһан байдалда Советскэ Союзай хамаагүйгөөр хандажа шадахагүй байһаниинь бүрин ойлгосотой, ушарынь Дүтын ба Дунда Востогой оронуудай территори дээрэ гадаадын сэрэгэй базануудые байгуулга ба эдэ блогуудые бии болголго хадаа СССР-эй аюулгүй байдалда сэхэ хамаатай юм. Гадаадын бусад гүрэнүүдтэ орходоо, жэшээлхэдэ, тус районһоо олон мянган километр холо байдаг США-да орходоо эдэ оронуудта СССР-эй бүри дүтэ байһаниие хараадаа абаа һаа, Советскэ правительствын иимэ хараа бодолынь бүри ойлгосотой болоно.

Ээрхэг шунахай сэрэгэй блогуудта Дүтын ба Дунда Востогой оронуудай хабаадаагүй байбал энэнь аюулгүй байдалаа хангаха шухала арга нүхэсэл ба сэрэгэй аюултай аашануудта эдэ оронуудые хабаадуулхагүй эрхим найдабари тэдэндэ боложо үгэхэ байгаа.

Бүхы оронуудай хоорондо амгалан ёһоной харилсан ажаллалга хүгжөөхые эрмэлзэн, Советскэ правительство энэ райондо эб найрамдалые бэхижүүлхын тулада Дүтын ба Дунда Востогой оронуудтай хани харилсаатай байхаар, тэрэниие хүгжөөхөөр бэлэн байна. Амгалан һайн ажабайдалай условидо арадуудай хоорондын хани ёһоной харилсан ажаллалгые хүгжөөхэ интересүүдтэ таарадаг уласхоорондын принципүүдтэ үндэһэлэн ехэ ба бага гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудые байгуулха ябадалые имагтал ехэ удхашанартай гэжэ Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай Верховно Совет 1955 оной февралиин 9-нэй Деклараци соогоо мэдүүлээ һэн.

Гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанууд ба бодото аюулгүй байдал хадаа тус Деклараци соо дурсагдаһан мэдээжэ принципүүдые, нэрлэбэл: тэгшэ эрхэтэй байха, дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй, добтололсохогүй ба бусад гүрэнүүдэй территориин бүрин бүтэн байлгада добтолхоһоо арсаха, национальна бэеэ даанхай байдал ба суверенитедые хүндэлэлсэхэ принципүүдые бодото дээрэнь хэрэглэлгын үндэһэ һуури дээрэ хангагдажа болохо юм гэжэ Советскэ Союз тоолоно.

Дүтын ба Дунда Востогой оронуудай болон Советскэ Союзай хоорондохи харилсаануудта тус принципүүдые бэелүүлхэ, эдэ оронуудай национальна бэеэ даанхай байдалые бэхижүүлхэ, арадуудай хоорондохи хани ёһоной харилсан ажаллалга ба эб найрамдалые батадхаха зорилгоор дурсагдаһан оронуудай правительствонуудай зүгһөө хэгдэһэн ямаршье алхамуудые Советскэ Союзай правительство һайшаан дэмжэхэ байна.

Дүтын болон Дунда Востогой оронуудта хашалта ба заналта хэхэ политикын ябуулагдажа үргэлжэлһөөр байгаа һаань, энэ асуудал Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида харагдаха ёһотой.

Эб найрамдалай хэрэгые хамгаалхадаа, Советскэ правительство Дүтын ба Дунда Востогой гүрэнүүдэй эрхэ сүлөө, бэеэ даанхай байдалые, дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй ябадалые сахин хамгаалха байна.

1955 оной апрелиин 16.

Парти, правительствын уряагаар колхоздо хүдэлмэрилхөөр гарая!

Түрэл партиингаа уряагаар

Токарна станогуудай таршаганаан замхажа, цех соо гэнтэ шэмээгүй болошобо. Хүдэлмэришэд станогуудаа үглөөдэрэй хүдэлмэридэ бэлэдхэн сэбэрлэнэ, тоһодоно. Тэдэнэй зариманиинь мүнөөдэр хэһэн хүдэлмэриингөө даалгабарииие мастертаа тушаажа, үглөөдэрэй даалгабари абана. Даалгабаряа абаһан эдэ хүдэлмэришэд мүнөөдэр заводой партийна организациин нээмэл суглаан дээрэ байлсаха юм.

—Зай, шамдагты нүхэд, улаан булан соогоо орожо, суглаагаа эхилэе,—гэжэ мастер хүдэлмэришэдые урина.

Заводой улаан булан хоёрдохи дабхарта юм. Мүнөөдэр эндэ хүнүүд олон байба. Энэ суглаан урдын суглаанууд шэнги хэдэн асуудалнуудтай бэшэ, харин гансахан аад, тон шухала асуудалтай байба. Мүнөө иимэ суглаанууд хаа хаанагүй, промышленна предприятинуудта, эмхи зургаануудта, научно-шэнжэлэлгын институдуудта ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэрнэ. Тэдэ суглаанууд дээрэ экономическа талаараа һула колхозуудые хүтэлбэрилхы һайн кадрнуудаар бэхижүүлхэ гэһэн Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын уряагаар колхозно үйлэдбэри дээрэ ажаллахаяа хүсэһэн хүнүүдэй мэдүүлгэнүүдые зүбшэн хэлсэлгэ боложо байна. Эгээл иимэ асуудалда зорюулагдаһан суглаан тэрэ үдэр шэгнүүр заһабарилгын заводой улаан булан соо болобо. Урдань партийна суглаануудые заводой партийна организациин секретарь нээдэг байгаа. Теэд мүнөө энэ суглаае ондоо хүн, цехын начальник коммунист нүхэр Гладких нээбэ.

—Нүхэдүүд, манай парторганизацида коммунист нүхэр Гришинһээ иимэ удхатай мэдүүлгэ ороо,—гээд суглаа нээгшэ нүхэр Гладких тэрэ мэдүүлгэеэ уншажа эхилнэ: «Хүдөө ажахые ойрын жэлнүүдтэ эрид хүгжөөхэ зорилгын табигдаад, бэелүүлэгдэжэ байхада, би коммунист байһан туладаа колхоздо гаража ажаллахамни. Минии гүйлтые дэмжэжэ, һайшаагаа хадатнай, коллективэйнгээ найдабарииие харюулхаб. Намайе гээгдэнги колхоздо түрүүлэгшээр эльгээхые хүсэнэб. Бэрхэшээлнүүд ушарха гэжэ мэдэбэшье, тэдээнһээ айнагүйб. Колхозой ажахые һэргээн хүгжөөжэ, түрүү зэргэдэ гаргахын түлөө бүхы хүсэеэ гаргахаб». Улаан булан соо хон жэн, нэгэн үе хүнүүд урда урдаһаа харалсан байбад.

—Зай, хэн юун гэжэ һананаб? Энэмнай тон шухала асуудал гээшэ, нүхэд. Колхозуудта мүнөө үнэхөөрөө түрүү, политическэ бэлэдхэл һайнтай, ажал дээрээ бэеэ һайн талаһаа харуулһан нүхэдүүд эльгээгдэхэ ёһотой гэжэ булта мэдэнэт. Дурадхаһан хүнэйнгөө түлөө бидэнэр булта харюусаха байнабди. Тиимэһээ, энэ мэдүүлгые бүхы талаһаань хаража үзэхэ ёһотойбди,—гэжэ нүхэр Гладких хэлэнэ.

Суглаанда һуугшад Сергей Дмитриевич Гришинние булта һайн мэдэдэг. Сергей Дмитриевич заводой партийна организациин секретарь, цехын начальник байха зуураа, шадамар эмхидхэгшэ, һайн хүтэлбэрилэгшэ байһанаа харуулаа.

—Сергей Дмитриевич, намайе хүлисэгты, энэмнай манай олон ниитын хэрэг гээшэ, тиимэһээ би шамһаа иигэжэ асууха байнаб: та колхоздо ошохо гэжэ үнэн зүрхэнһөө шиидээ гээшэ гүт, али хүнүүд ошоно ха юм гээд лэ ошохотнай гү?—гэжэ электроприборнуудай мастер Иван Леонтьевич Хоревский сэхэ асууба.

Сергей Дмитриевич һууриһаа бодожо байд гээд, асуудалда харюусажа захалба:

—Би колхоздо ошоходоо, тэндэ заводһоо холодожо, амар һуухаяа һанаа бэшэб. Мэдүүлгэ бариха һаа урид бүхы талаһаань бодожо, шэбшэжэ үзөөб. Гээгдэнги ажахые һэргээн хүгжөөхэ гээшэ амар хэрэг бэшэ. Эрдэм, дүй дүршэл, шадабариһаа гадна, зориг эрмэлзэлгэ хэрэгтэй. Тиимэһээ би хүдөө гараха гэжэ үнэн зүрхэнһөө шиидээб,—гээд абяагүй болошобо.

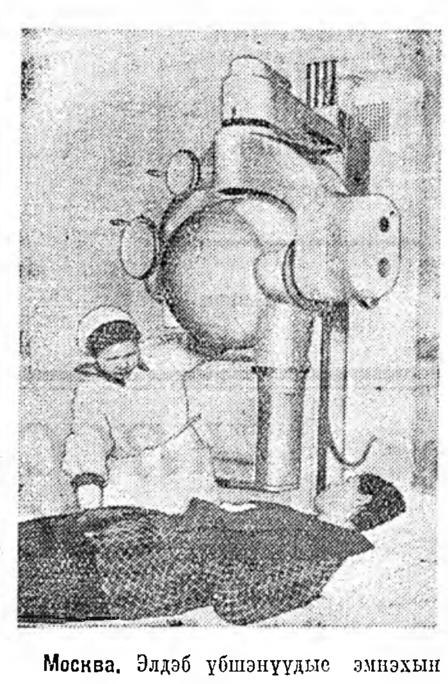
—Намда үгэ үгыт,—гэһээр технорук Г. Гаврилов һууриһаа бодобо.—Сергей Дмитриевич манай заводто хоёр жэлэй саада тээ ерээ һэн. Тэрэ үедэ заводоймнай партийна организаци эмхидхэлэй талаар ехэ һула, заводойнгоо коллективые ударидажа шадахаар бэшэ байгаа бэлэй. Тиимэһээ партиин Пригороднэ райком заводоймнай парторганизацие бэхижүүлхын тулада нүхэр Гришиние мяха-консервын комбинадһаа манай парторганизацида эльгээгээ һэн. Сергей Дмитриевич эндэ ерэмсээрээ эгээн түрүүн коллективэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулжа эхилээ, богони болзор соо парторганизациин хүдэлмэриие шэнэдхэжэ, коммунистнуудай харюусалгые дээшэлүүлжэ шадаа. Гришин болбол хүдэлмэришэдые өөрынгөө хойноһоо дахуулжа шадаха, эмхидхэлэй ехэ шадабаритай, хамаг шэнэ, түрүү юумые тэрэ доронь халан абажа, ажалдаа хэрэглэхые оролдодог зантай. Энээн дээрэһээ харахада нүхэр Гришин манай найдабарииие бэелүүлжэ шадахал байха.

Һүүлээрнь профсоюзай завкомой түрүүлэгшэ В. Жетихина үгэ абаба. Парторг Гришинтэй хамта заводоо гээгдэлһээ гаргахын түлөө зоримгойгоор тэмсэһэнээ, тэрэнэй үүсхэл оролдосотой, шадамар эмхидхэгшэ байһанние тэмдэглэн, мүнөө колхозно үйлэдбэридэ эгээл иимэ хүтэлбэрилэгшэд хэрэгтэй, иимэ хүнүүд ажахын шухала участогта ажаллаха зэргэтэй гэжэ сохом мэдэрээд, тэрэ иигэжэ хэлэбэ:

—Мүнөө үедэ парти ба правительствын шиидхэбэринүүдые дүүргэхын тулада эрдэм бэлигтэй, эмхидхэхы шадабаритай, олониитые хүтэлбэрилжэ шадаха кадрнууд хэрэгтэй. Ши, Сергей Дмитриевич колхоздо гарахашни. Хэрбээ ши колхознигуудай ажалые эндэхидээл адли һайнаар эмхидхэжэ шадаа һаа, колхозоо уданшьегүй һэргээн хүгжөөжэ, орооһо таряа ба малажалай ашаг шэмые ехэдхэхэ талаар партиин ЦК-гэй январска Пленумэй хараалһан даалгабарииие 1960 ондо бэшэ, харин бүри һаяар ойрын 2—3 жэл соо дүүргэжэ шадаха байһандашни найданабди,—гэхэдэнь суглаанда һуугшад булта альга ташалгаар угтаба.

—Бидэнэр гансал шамайгаа колхоздо эльгээгээд һанаагаа амархагүйбди. Шиниигээ колхозые шефтээ абаад лэ, горьтойхоноор туһалха байхабди. Өөрөөшье колхоздо ошохо хүсэлэнтэйб, бодожо үзэмөөр байна,—гэжэ заводой слесарь Поповой хэлэхэдэ тэндэ һуугшад «Зүб, зүб хэлэнэш, туһалалсахал байхабди» гэлдэһээр тарана.

Б. Шатонов.

Москва. Элдэб үбшэнүүдые эмнэхын тулада радиоактивна искусственна изотонуудые хэрэглэхэ талаар ехэ хүдэлмэри В. М. Молотовой нэрэмжэтэ научно-шэнжэлэлгын рентгено-радиологическа институдта хэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: медицинскэ сестра М. Ф. Поспелова дотор органуудай хоротой хабдар аргалхын тулада хэрэглэгдэдэг хүсэтэ радиокобальтова түхеэрэлгын туһаламжатайгаар үбшэн хүниие гэрэлтүүлэн харахаар бэлэдхэжэ байна.

ТАСС-эй фотохроннко.

Студентнүүдэй үүсхэл

Мартын һүүлшын үдэрнүүдтэ сабшалангай ба тарянай нэлэнхы ехэ газарай саһан соохорложо, һайрамай уһан хаана янагүй гол горхонууд руу урдажа эхилһэн юм. Эгээ энэ үедэ Кяхтын хүдөө ажахын техникумэй IV-дэхи курсын студентнүүд практикада гараһан байгаа.

Уданшьегүй тэдэнэр Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Киран гэжэ газарта һайрамай уһа тогтоожо, хэдэхэн үдэрэй туршада 200 гектар сабшалангай газарые уһалба. Урда жэлнүүдтэ тэндэхи һайрамай уһан заахан горхонууд боложо, миил Киран гол руу урдадаг байһан юм. Мүн практикантнууд-студентнэр Киран горхониие хаажа, үшөө 350 гектар сабшалангай газарые эртын хабарай уһаар уһалһан байха юм.

Гадна, тэдэнэр сабшалангай газарые шулуу, модонһоо сэбэрлэнэ, һубаг канаванuудта хаалта, даамбануудые барина.

В. Баторов.

Эрхим һаалишад

Бичурын аймагай «Коммунизм» колхозой һүнэй-товарна 2-дохи фермын һаалишад нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө энэ жэлдэ дунда зэргээр 1200 литр һү һааха уялга абаһан юм. Энэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын тула һаалишад хоорондоо мүрысэнэ. Март һара соо һаалишад нүхэд Д. Гармаева, Ц. Доржиева, Д. Доржиева гэгшэд һү һаалгаяа нилээд дээшэлүүлбэ.

Мүнөө Майн нэгэнэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ тэдэнэр оролсоод, һайн амжалта туйлажа байна.

Н. Гыдыпов, Д. Дондокжапов.

Научно-техническэ харилсан ажаллалгын талаар Советско-Албанска Комиссиин сесси тухай КОММЮНИКЕ

Советскэ Союзай ба Албаниин Арадай Республикын хоорондо научно-техническэ харилсан ажаллалгын Советско-Албанска Комиссиин хоёрдохи сесси энэ оной мартын хоёрдохи хахадта Тиранада хүдэлмэреэ дүүргэбэ.

Энэ сесси хани ёһоор үгэеэ ойлгодсолгын оршон байдалда үнгэрөө. Арадай ажахын тус тус һалбаринуудай научно-техническэ дүй дүршэлые хоёр ороной хоорондо халан абалсаха тухай асуудалнууд сесси дээрэ хаража үзэгдөө.

Баталагдаһан Протоколой ёһоор Советскэ Союз хадаа нефтяной, горно олзоборилгын ба модо болбосоруулгын промышленностиин талаар, хүдөө ажахын культурануудай хоротонтой ба үбшэнтэй тэмсэхэ талаар, газар уһалалгын ба хүдөө ажахын бусад асуудалнуудаар техническэ материалнуудые дамжуулан үгэжэ Албаниин Арадай Республикада туһалха байна.

Советскэ Союз хадаа һүнэй продуктнуудые үйлэдбэрилгэтэй, СССР-тэ котлонадзорой хүдэлмэри эмхидхэлгэтэй танилсуулхын тулада албанска хэдэн мэргэжэлтэдые хүлеэн абаха, тэрэшэлэн шэл зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэдэнь техническэ туһаламжа үзүүлхын, Албаниин газарай хүрьһэнэй карта зохёолгодонь зүйшэл заабари үгэхын тулада мэргэжэлтэдые Албанида эльгээхэ байна.

Албаниин Арадай Республика хадаа оливково модонуудые таряхы талаар, маслина (оливково модоной үрэ) хадагалха, буйлуулха ба консервэлхэ талаар дүй дүршэлые СССР-тэ дамжуулан үгэхэ, тэрэшэлэн эмэй ба бусад ургамалнуудые ургуулгын эрхэ байдалтай танилсаха арга боломжо советскэ мэргэжэлтэдтэ олгохо байна. Хүдөө ажахын культурануудай үрэһэнүүдые андалдан абалсаха ябадал Протоколдо мүн лэ хараалагдана.

Научно-техническэ харилсан ажаллалгын талаар Советско-Чехословацка Комиссиин сесси тухай КОММЮНИКЕ

Советскэ Союзай ба Чехословацка Республикын хоорондо научно-техническэ харилсан ажаллалгын Советско-Чехословацка Комиссиин долоодохи сесси һаяхан Москвада хүдэлмэреэ дүүргэвэ.

Арадай ажахын элдэб һалбаринуудай научно-техническэ дүй дүршэлые саашадаа халан абалсаха асуудалнууд сесси дээрэ хаража үзэгдэһэн ба хоёр тала шэнэ уялганuудые абаһан байна.

Хоёр талын хоорондоо баталһан Протоколой ёһоор, Советскэ Союз хадаа тусхайлбал, горно, металлургическа ба нефтяной түхеэрэлгэнүүдые, мүн хүдөө ажахын машинануудые үйлэдбэрилгын техническэ документацинуудые; руда шанаржуулгын технологиин талаар, хатуу сплавуудые, шэл волокнонуудые, барилгын материалнуудые үйлэдбэрилхэ талаар документацинуудые 1955 ондо Чехословацка Республикада дамжуулан үгэхэ байна.

СССР-эй нүүрһэнэй промышленностиин, хүдөө ажахын машина бүтээлгын ба түмэр замай туйлалтнуудтай танилсуулхын тулада чехословацка мэргэжэлтэдые советскэ организацинууд хүлеэн абаха байна.

Чехословацка Республика хадаа кузнечнэ прессовэ түхеэрэлгэнүүдые, түмэр бетон шпалануудые, томоблочно барилгын панельнүүдые, резинэ гутал, полиграфическа шэрэнүүдые ба промышленна бусад зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ талаар техническэ документацинуудые Советскэ Союзда дамжуулан үгэхэ байна.

Машина бүтээлгын ба үргэн хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгын техническэ туйлалтануудтай танилсуулхын тулада советскэ хэдэн мэргэжэлтэдые чехословацка организацинууд хүлеэн абаха байна.

Сессиин хүдэлмэриин үедэ чехословацка делегаци Москвагай, Донбассай, Грузиин хэдэ хэдэн промышленна предприятинуудтай танилсаһан; совхозуудта, колхозуудта, ... лай фермэнүүдтэ ошожо, тэдэниие хараһан байна.

Колхозой залуу гэшүүд

Үргэн нэлэнхы талын дундуур зурыһан харгыгаар нилээд удаан хатаргажа, хүрэхэ газартаа хүрэжэ ерэбэбди.

—Энэл даа, суута хонишон Цыпилма Дансаруновагай отара,—гээд Маленковой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшын орлогшо Д. Цыремпилов хэлэбэ.

Оршон тойрониие харахада хонидой отарын байрлахада ехэ таарамжатай, бэлшээри элбэгтэй, уһалуури һайнтай газар байба. Нүхэр Цыремпилов энэ жэлдэ эндэ хэгдэһэн барилгын хүдэлмэри тухай хөөрэхэ зуураа, үшөөл багашааһан хэбэртэйгээр иигэжэ хэлэнэ:

—Мүнөө жэл бирагдабагүй. Хойто жэлдэ эндэ ондоохон лэ болохо ёһотой. Тээ тэрэ хуушан хашаае шэнэлхэбди, үшөө олон даа, олон, хэхэ юумэ ехэл байна. Зай'ябая, хонин һүрэгүүдые ошожо харая.

Эндэхи хонид намарайхи шэнги тобир тарганууд юм. Эхэеэ хүхэжэ садаһан хөөрхэн зааханууд хурьгад шэлээгээ гарган дэбхэрэлдэнэ.

Нүгөөдэ хашаан соо ороходо адлирхуу шарайтай хоёр залуухан басагад сүлөөгүй ажаллажа байба. Тэдэнэр һаяхан гараһан хурьгадые заядана.

—Эдэ хоёр хэд гээшэб?—гэжэ асуухада отарые даагша Цыпилма Дансарунова иигэжэ хөөрэбэ:

—Светлана Судакова Галина Козулина хоёр манай колхозой шэнэ гэшүүд юм. Эдэнэр комсомолой путёвкоор городһоо ерэһэн байгаа. Мүнөө эдэнэр ажалдаа дадажа, бэрхээр хүдэлдэг болонхой.

—Хойто жэлдэ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ ошохын түлөө оролдонобди,—гэжэ Светлана баяртайгаар хэлэнэ.

—Зүб, зүб хэлэнэш Светлана. Мүнөө жэл хонидоо саг сооны ороондо оруулаад, зунай сагта һайн гэгшээр таргалуулбал ерэхэ үбэлжэлгые амархан үнгэргэхэбди,—гэжэ суута хонишон Цыпилма Дансарунова харюусаба.

Цыпилма Дансарунова тухай Кяхтын аймагта мэдэхэгүй хүн хомор. Тэрэ хадаа хони үсхэбэрилгөөр ехэхэн дүй дүршэлтэй болоһон юм. Мүнөө эдэ хоёр залуу басагадые шэн зоригто шэнэ ажалдань һургана.

Ц. Хамаев.

Ленинскэ үдэрые угтуулан

М. Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекэ В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойдо бэлэдхэл хэжэ байна. Абонементнэ, уншалгын залнуудта В. И. Ленинэй ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай фотозурагуудай ба номуудай выставкэ эмхидхэгдээ.

Апрелиин 17-до тус библиотекэ уншагшадтаа зорюулан «В. И. Ленин революционно наукын үндэһэ һуури табигша» гэһэн темээр лекци үнгэргэхэ байна. Мүн апрелиин 22-то тэндэ «В. И. Ленин уранһайханай литературада» гэһэн темэтэй литературна вечер болохо. Удаань В. И. Ленин тухай документальна кинокартина харуулагдаха байна.

Уншалгын залда апрелиин 18-... үдэрнүүдтэ «Ленин залуушуул ... хай», «А. М. Горький Ленин тухай ...», «Ленин библиотекэнүүд тухай ... хэлэдэг байгааб», «Маяковский ... нин тухай» гэһэн темэнүүдээр литературна хөөрэлдөөнүүд үнгэрэ... дэхэ.

Мүн Ленинскэ үдэрнүүдтэ зор... лан номуудай выставкэнүүдые ... эмхидхэхэ тухай зүбшөөл аймагай ... дай ба хүдөөгэй библиотекэнүүд... эльгээгдэһэн байна.

И. Мирошниче...

Ленин—арад түмэнэй агууехэ вождь

Владимир Ильич Ленинэй бүхы ажабайдалынь ба ажал-ябуулгань—арадай сүлөөтэ байдалай болон золжаргалай түлөө шэн габьяата революционно тэмсэлэй, зориг бадаруулхы жэшээ мүн.

Һургуулида һуража байха үедөө залуухан Ленинэй бэшэһэн зохёолнуудынь арад зон тухай, ажалшадай хуби заяан тухай һанал бодолоор нэбтэрэнхэй юм. Бэшэһэн зохёолыень бусаахадаа: «Ямар дарлагдаһан ангинууд тухайда эндэ бэшэнэбта, тэдэ эндэ ямар хамаатайб?»—гэжэ гимназиин директорэй ууртайгаар Ленинһээ асууһаниинь дэмы бэшэ бшуу.

«Үгы даа, тиимэ замаар бидэнэр ошохогүйбди. Ондоо замаар ябаха хэрэгтэй» гэһэн айхабтар гүн гүнзэгы, алдаршаһан үгэнүүдые хэлэжэ, арбан долоо наһатай Ленин гайхамшаг ганса—нэгэ «геройнууд» революцида шиидхэхы үүргэ дүүргэхэ ёһотой гэгшэдые буруушаагаа һэн.

Тодорхойлон заабарилан, арюун нангин бүхы ами наһаяа Ленинэй зорюулһан ондоо замынь—арадай революциин зам, помещигүүдэй ба капиталистнуудай дарлалтаһаа сүлөөрхын түлөө арад ниитэ зоной эдэбхитэй тэмсэлэй зам мүн байгаа. Тиин Марксын, Энгельсын һургаалые творческоор шудалһан, гайхамшаг гүн ухаата тэмсэлшэ Ленин арадай революциие эмхидхэгшэ, тэрэниие зоригжуулагша, арад түмэнэй вождь болоо һэн.

Зориг бадаруулагша үрэ нүлөөгэйнгөө талаар Ленинэй ажал-ябуулгын эхиниинь залинта аадарай сахилгаан мэтэ гэжэ хуушанай большевигүүд тон зүб сасуулан тэмдэглэдэг байгаа. Энэ сохом тиимэ байгаа: революционно Россин ажабайдал урдань үзэгдөөгүй эршэ хүсэтэйгөөр орьёжо эхилээ һэн, энэ ажабайдал гүн гүнзэгы подполье дотор оршожо байбашье, хуушан дэлхэйн хосорон унажа, шэнэ, сүлөөтэ дэлхэйн илан мандахаяа байһанай гэршэ тэмдэг болон, Россин бодото байдалда улам эли тодоор нүлөөлэн байгаа бэлэй.

Эдэ бүгэдэ хадаа марксистска бүхы организацинуудай ажал-ябуулгын эгээл шухала зорилго болгон тодорхойлоод, нэгэшье алхам сухарингүйгөөр, хараа бодолоо огто алдангүйгөөр, тэрэнэйнгээ түлөө шууд сэхээр, эршэмтэй шангаар Ленинэй тэмсэһэнэй, революционно хүдэлөөндэ тэрэнэй оруулһан бүхы шэнэ юумэнэй үрэ дүн мүн. Энэ шэнэ юумэнь юун байгааб гэхэдэ, арад зондо, үргэн ниитэ ажалша хүн зоной революционно, творческо эршэ хүсэндэ хизааргүйгөөр этигэһэн ушар, Россие алдар суутай, энхэ һайхан ажабайдалтай болгожо имагтал арад зон шадаха гэжэ сухаришагүйгөөр һанаһан һанал мүн байгаа.

Россин социал-демократиин хүдэлмэриие Ленинэй хүтэлбэрилдэг болоһониинь сэгнэхын аргагүй ехэ удхашанартай. Эгээл эдэ жэлнүүдэй үедэ түүхын эрхэ байдалһаа шалтагаалан революционно хүдэлөөнэй центр Баруун Европоһоо Россида болон урилаһан, эндэ, Россида арадай гайхамшаг ехэ революци бүрилдэжэ эхилһэн байгаа. Хэнэһээшье түрүүлэн Владимир Ильич революционно кризисэй улам хурсадахые уридшалан тодорхойлоод, тэрэниие арад зоной зэбсэг түгэсөөр угтахын тула бүхы юумэ хэһэн байгаа.

Обществые революционно ёһоор шэнэдхэн хубилгаха талаар Россин хүдэлмэришэн ангиин бүхэдэлхэйн түүхэтэ үүргэтэй байһые Ленин тодорхойлоо һэн. Имагтал хүдэлмэришэн анги түрүүтэйгээр, тэрэнэй хүтэлбэри доро городой ба хүдөөгэй ажалшад дарлалта богоолшолгые үгы хэжэ, шэнэ социалистическэ ажабайдалые байгуулха үргэн замда гаража шадаха гэжэ тэрэ зааһан байна.

Болохоёо байгаа революционно кризисые ушар ёһо мэдэн, нягта нэгэдэлгэтэйгээр, «ородой хүдэлмэришэдэй болон бүхыород арадай эрхэ сүлөөе сүм хаһаһан полицейскэ абсолютизмда эсэргүү эрид хатуу тэмсэлдэ ородой демократиие толгойлжо шадахаар» (зохёол, т. 2., 32 нюур) Россин пролетариадай угтахын тула бүхы шухала юумэ хэхэ хэрэгтэй гэжэ хоридохи зуун жэлэй эхиндэ Владимир Ильич заагаа һэн.

Энэ үүргэеэ манай ороной хүдэлмэришэн анги амжалтатайгаар дүүргэжэ, хаанта засагта, помещигүүдтэ ба капиталистнуудта эсэргүү тэмсэлдэ бүхы ажалша арад зониие толгойлон, илалта туйлаа гэжэ бүхы дэлхэй мүнөө мэдэрнэ.

Хүдэлмэришэн ангидахи үнэхөөр гайхамшаг ехэ ба баатарлиг шэнжэ шанарые бэедээ абаһан арадай сэсэн мэргэн вождь Ленинэй хүтэлбэри доро ябаһан тула манай ороной хүдэлмэришэн анги түүхэтэ зорилгонуудаа бэелүүлжэ шадаа гэжэ мүнөө бүхы дэлхэй мэдэрнэ.

Ленин болбол шэнэ түхэлэй политическэ вождь, үргэн ниитэ ажалшадай ажабайдалые, тэдэнэй үндэһэн интересүүдые, найдабари эрмэлзэлые гүнзэгыгөөр мэдэрхэ, үнэхөөр арад түмэнэй вождь байгаа. Арад ниитые политическээр хүмүүжүүлхэ, общественнэ хүгжэлтын объективнэ хуули ёһонуудаар тэдэниие зэбсэгжүүлхэ, обществын аша туһада тэдэ хуули ёһонуудые хэрэглэжэ шадаха болгохо гээшэ бүхы профессиональна революционернүүд — марксистнуудай шухала зорилго мүн гэжэ Ленин тоолодог һэн.

Арад түмэнэй вождь Ленин политическэ шэнэ түхэлэй парти—пролетариадай марксистска дайшалхы парти байгуулан. нэрэ түрэеэ мүнхэжүүлээ. Арад зондо Ленинэй хизааргүйгөөр этигэдэг байһаниинь большевигүүдэй парти, Коммунистическэ парти байгуулһан ябадалда тон элитээр харагдана, юуб гэхэдэ, арад түмэнһөө таһархай байха бэшэ, харин арад түмэниие хүтэлбэрилхэ, тэдээндэ үнэн сэхэ штаб мүн гэжэ партиие Ленин тоолодог һэн. Арад ниитын гүн дундаһаа, ажалшадай дундаһаа эгээл ушар ёһо мэдэхэ, эдэбхитэй хүнүүдһээ энэ штаб — парти байгуулагдаха зэргэтэй гэжэ Ленинэй түсэб хараалдаг байгаа. Арад зонтой нягта холбоотой байха, үргэн ниитэ ажалшадта саг үргэлжэ ойрохон байжа шадаха, болохо зэргээрнь тэдэнтэй нэгэдэжэ, нэгэ бүхэли болохо гээшэ партиин илагдашагүй байлгын үндэһэ һуури мүн гэжэ Ленин тоолодог бэлэй.

Өөрынгөө саг үеын оюун ухаан, нэрэ түрэ ба үнэн мэдэрэл имагтал иимэ парти байжа шадаха, үнгэрһэн зуун жэлнүүдэй туршада арадуудай шиидхэжэ бираагүй зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгтэ үргэн ниитэ арад зониие имагтал иимэ парти зоригжуулһан ба зоригжуулжашье шадаха байна гэжэ үнэхөөр арадай, Коммунистическэ партиие Ленинэй байгуулһан сагһаа хойшо үнгэрһэн бүхэдэлхэйн түүхэтэ событинууд тодорхойлон гэршэлээ.

Революциин генеэр хүтэлбэрилэгдэһэн Коммунистическэ парти манай ороной хүдэлмэришэн ангида ба ажалша таряашадта помещигүүдэй ба буржуазин засагые унагаалгуулжа, Соведүүдэй засаг түрэ тогтоолгуулжа шадаһан байна. Ленинизмын туг доро илаһан Агууехэ Октябрьска социалистическэ революци хүн түрэлтэнэй шэнэ саг үеын, капитализмын хосорон һалалгын ба коммунизмын илан мандалгын саг үеын боложо эхилһые батадхан харуулаа бэлэй.

* * *

Арад түмэнэй вождь Ленинэй гүн ухаан, оюун бэлигынь Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин илаһанай һүүлээр шэнэ һүр хүсэтэйгөөр дэлгэрээ һэн.

Дэлхэйн агууехэ гүрэнүүдэй нэгэн болоһон манай ороной дотоодын ба гадаадын политикын шухала шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ шиидхэхын тула шэнэ, советскэ ... үеын календарай эгээл түрүү... хуудаһанай үшөө хуулагдаадүй ... хада, Ленинэй үүсхэлээр Смольный... арадай түлөөлэгшэд суглараа ...

Арад зон — өөрынгөө ороной ... рэн эрхэтэ эзэд мүн! Энээн тухай ... жирэй оломиллион ажалша... имагтал һанаандаа һанадаг бай... һаань хойшо үни болоо аал? Энэ ... даа Агууехэ Октябриин ил... үдэрһөө хойшо айхабтар ехэ ... дэ бодотоор бэелүүлэгдэжэ эх... бшуу. Советскэ эрхэ байдалда ... рүүшынхэ болоһон арадай т... лэгшэнэрэй съездын трибунаһаа ... нин шэнэ, эрхэ сүлөөтэ ба зол... галта ажабайдал байгуулагты, ... ниитын творческо гайхамшаг ехэ ... шэ хүсэ бадаргуулагты гэжэ ... шадые уряалһан байна. «Манай ... нахада,—гэжэ Владимир Ильич ... лээ һэн,—ушар ёһо мэдэхэ арад... той байһаараа гүрэн хүсэтэй юм ... гэдэ юумые арад зоной мэдэхэ, ... дэ юумые тэдэнэй ухамайлан ой... хо, ушар ёһыень мэдэжэ, хамаг ... мые бэелүүлдэг байгаа хадань ... рэн хүсэтэй байха» (Зохёол, то... нюур 224).

Манай орон дотор социализм ... гуулха арга боломжын байһа... коммунизмын бүримүһэн илаха... һанда Ленин гүнзэгыгөөр эти... бэлэй. Манай Эхэ орон хүсэн ... ба дэлгэр баян, бүрин хүсэ... илагдашагүй болохо гэжэ Ленин ... хархан этигэдэг һэн. Тэрэнэй ... найдабаринь Октябрьска рев... циин ашаар урган бэхижэһэн ... олониитын эршэ хүсэнһөө эш... һэтэй байгаа. Урдань бэелүүл... шадаагүй байһан коммунизм ...

Колхозуудай полинууд дээрэ

Зэдэдэ тарилга эхилээ

ПЕТРОПАВЛОВКА. (Телефоноор абтаба). Аймагай колхозуудта ...барай полевой хүдэлмэри үдэр ерэхэ бүри үргэдэжэ байна. Мүнөө кол...ы бүхэндэ эртын ороohото культурануудые тариха полинууд бэлэдхэг...энэ байнхай. Зарим колхозууд, жэшээлхэдэ, Молотовой нэрэмжэтэ кол...зэ эртын ороohото культура—шэниисэ тарижа захалhаар хэды хонобо. ...лэ хүдэлмэрилдэг Үшөөтэйн МТС-эй тракторна хоёр бригаданууд (бри...гадирнуудынь нүхэд Калёнов, Шишмарев гэгшэд) апрелиин 13-hаа эхил... 100 гаран гектарта шэниисэ таряа. Тарилга үнгэрэгшэ жэлдэ хаха...лгадаhан шэнэ газарта үнгэргэгдэнэ. Чапаевай, Ленинэй, Кировэй, Доржи ...Банзаровай нэрэмжэтэ болон бусад колхозууд эртын ороohото культура...нуудай тарилгые үглөө мүнөөгүй эхилхэнь.

Аймаг дотор овощь, кукуруза тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри мүн лэ ...эхтэйгээр ябуулагдажа байна. Молотовой, Ленинэй, Сталинай (Гэгээ...), Доржи Банзаровай болон Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд овощиин ...рассадануудые парнигууд соо hуулгаха түсэбөө дүүргээ. Һүүлэй мэдээ...эр аймагай колхозуудта хамта 200 гаран раманууд соо рассаданууд ...суулгагдаhан байна. Колхоз бүхэн кукуруза тариха полинууд дээрээ наг ...шэбхэ гаргажа, шииг нойто тогтоожо үргэлжэлhөөр. Аймагай колхоз ...бүхэндэ тооной кукурузын баян ургаса ургуулха комсомольско-залуу...шуулай звенонууд бии болгогдоо.

М. Мункуев.

Механизаторнуудай үүсхэл

Түнхэнэй машинно-тракторна ...станциин 4-дэхи тракторна бригадын ...механизаторнууд 1955 ондо баян ур...гаса абахын түлөө социалистическэ ...мүрысөө дэлгэрүүлхэ гэhэн үүсхэл ...гаргаад, аймагай бүхы механизатор...нуудта хандажа, энэ үүсхэлые дэм...жэхые уряалба. Механизаторнуудай ...абаhан уялга соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

...Механизаторнуудай ажалые зү...б эмхидхэлhэнэй, мүн тракторнууд ...болон прицепной машинануудые hай...нар харууhалhанай үндэhөөр 1955 ...ой тракторна хүдэлмэринүүдые ...бүхы показателяар хараалагдаhан ...болзор соонь дүүргэхэ, условно ...трактор бүхэнөөр 700 гектар зөөлэн ...хахалалга хэхэ, горючи болон түр...шэлтэ материалнуудые алмаха, гектар ...бүхэндэ хэгдэдэг тракторна хүдэлмэ...риин өөрынь үные 10 процентээр ...хямдаруулха;

Ороohото культурын 300 гектар ...газарай га бүриhөө 22 центнер, ...харин тарялангай бусад газарай гек...тар бүриhөө 12 центнер ургаса ху...рааха;

Кукуруза тарилгые агротехническэ ...сроки болзор соо, hайн шанартай...гаар үнгэргэхэ;

...00 гектар газар дээрэ хэрээhэлүү...лэн ба нарин рядтайгаар тарилга хэхэ. Эртын борнойлгые агротехническэ эрхим болзорто хэжэ, мянган гектар пар болон намар хахалагдаhан газарай шииг нойтые бариха, июниин 5 болотор пар хахалалгые дүүргэхэ;

Тракторнууд болон прицепной машинануудтаа саг болзор соонь техническэ харууhа хэжэ, тэдэнэй миин байха ушарнуудые усадхаха. Ажалай журам нягтаар сахиха, социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые 10 үдэр бүхэндэ гаргажа байха;

Таряа хуряалгые богони болзор соо, hайн шанартайгаар үнгэргэхэ;

Тракторнууд болон хүдөө ажахын машинануудта заhабарилга хэлгые бүхэли жэл соо үнгэргэдэг болохо. Зунай сезон соо 2 трактор, 4 сеялкэ, 30 борной ба 2 культиватор заhабарилха;

Бригадын энэ уялгаhаа үндэhэлэн механизатор бүхэн тус тустаа уялгануудые абаhан байна.

Механизаторнуудай гаргаhан үүсхэлые партиин Түнхэнэй айкомой бюро hайшаан дэмжээд, механизаторнуудай дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэжэ аймагай МТС-үүдэй дирекци, мүн партийна болон профсоюзна организацинуудые уялгалба.

Кукуруза тарилгын звено хүдэлмэрилжэ эхилэнхэй

...Прибайкальска аймагай Сталинай ...нэрэмжэтэ колхоздо кукуруза тари...ха комсомольско-залуушуулай зве...но эмхидхэгдэhэн юм.

...Полеводуудай нэгэ жэлэй hургуу...ли дүүргэhэн комсомолец И. Неме...ров энэ звеное хүтэлбэрилнэ. Тус ...звенодо «Средняя» гэжэ нютагта ...гектар hайн хүрьhэтэй газар үг...тэhэн байна. Энэ талмай дээрэhээ ...урдандо жэл шэниисын үндэр ургаса ...абтагдаhан юм.

...Звеногойхид мүнөө кукуруза та...рилгада горьтойхон бэлэдхэл хэжэ ...байна. Участок дээрээ хэдэн тонно наг шэбхэ гарганхай, ехэхэн хэмжээнэй шубуунай аргал, үнэhэ бэлэдхэгдэнхэй.

Звеногой гэшүүд Итанцын МТС-тэ үнгэргэгдэhэн семинарска занятинуудта бултадаа хабаадалсажа, кукуруза тарилгын агротехникэтэй hайнаар танилсаhан байна. Комсомолецууд И. Немеров, Н. Усольцев, Б. Колмаков болон звеногой бусад гэшүүд бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ ехэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, нормоёо үлүүлэн дүүргэнэ.

Г. Ильин.

Кукурузын эшэ намаагаар силос дарахада шэмэтэй аад, хоншуухан зохид үнэр ангилдаг ногоон тэжээл болодог. Үнеэд энэ үнэтэ тэжээл ехэ хомхойгоор эдидэг юм. Һаалиин үнеэдэй гүүртэдэ шэмэтэ тэжээл дутамаггүйгөөр үгөөд байхада үбэлэй үедэ зунайхиhаа ехэ hүн hаагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой эрхим hаалишан Ц. Б. Жамбалова малаа эдеэлүүлхын тула кукурузын силос ашаад, малайнгаа хашаанда абаашажа ябана.

З. Веснинагай фото.

Түүхэтэ тогтоолые бэелүүлхын түлөө

Молотовой нэрэмжэтэ колхоз hаяхан болотор Мухаршэбэрэй аймаг дотор эгээл гээгдэнги колхозуудай нэгэниинь байhан юм. Ажалайнь журам hула, ажалта үдэрэй минимум олодоггүй колхознигууд олон байгаа.

Малажалай ашаг шэмые ехэдхэхэ тухай партиин ЦК-гэй январска Пленум тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые хараалhан байна. Эндэ ажалай журам hайжаржа захалаа. Мүнөө ниитын баялигые арьбадхалгада зорюулагдаhан шэнэ үүсхэлнүүдые колхознигууд яhала гаргадаг болоо. Үдэжэ захалhан малые hайн байраар хүсэд хангахын тула типовой байра баригдажа эхилээ. Тиин 120 толгой тугалай байха типовой нэгэ байра баригдажа дүүргэгдээ. Үхэрэй ба хониной типовой дүрбэн байрануудай барилга эхилээ. Эдэ байрануудые барилгада хэрэглэгдэхэ барилгын модон бэлэн болонхой.

Колхозой правлени малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ анхарал хандуулжа, сабшалан hайжаруулха тусхай звено эмхидхээ. Энэ звенодо дүршэлтэй колхознигууд А. Полянский, Р-Д. Будаев ба бусад оролсоно.

Манай колхоз огород тариха шухала гэжэ тоолодог. Үнгэрэгшэ жэлдэ 9 гектар огородтой байhан hаа, энэ жэлдэ 12 гектарта тариха юм. Огородой культурануудые hайнаар ургуулхын тула ехэхэн оролдолго гаргаха шухала. Тиимэhээ огородойнгоо бригадые колхозой правлени дүршэлтэй кадрнуудаар бүридхэжэ, бригадираар нүхэр Дугаржаповые томилоо. Энэ бригада хабарай тарилгада эдэбхитэйгээр бэлэдхэжэ байна. Хэдэн арбаад шарга адуунай аргал парнигуудта адхаhан ба хэдэн мянган горшоогхонуудые хээ.

Хониной-товарна фермэдэ ехэхэн хубилалта боложо байна. Правлениин үүсхэлээр нарин ноohотой хонидой хоёр гүүртэ эмхидхэгдэжэ, даагшаар коммунист Бальжинимаев томилогдоо. Малай үүлтэрые hайжаруулхын тула нарин ноohотой 700 хонидые, племенной нэгэ азарга ба бухануудые мүнөө худалдан абахаар хараалаа. Эдэ хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлжэ байхадаа колхозой гэшүүд урматай ба зоригтойгоор хүдэлнэ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ колхознигууд малажалhаа найман зуу гара мянган түхэриг олзо доход абаа. Колхозой гэшүүдэй ажаhуудал hайжаржа байна. Колхозник бүхэн гэртээ радиотой юм. 160 хэhэг газетэ, хэдэн хэhэг «Агитаторай блокнот» ба журналнуудые колхознигууд захижа абадаг.

Б. Дашинимаев, Д-Ж. Гомбоев.

Һайрамай уhа тогтоолго үргэлжэлhөөр

Сэлэнгын МТС-эй харьяата Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой тэжээл бэлэдхэлэй бригадынхид (бригадирынь нүхэр Б. Аюшеев) сабшалан hайжаруулха талаар горьтойхон хүдэлмэри хэнэ. Энэ бригадын 15 гэшүүд Тохой, Намаг, Шэнэ зам, Доодо гол гэжэ нютагуудай сабшалан дээрэ hайрамай уhа тогтоожо үргэлжэлhөөр. Апрелиин 10-най мэдээгээр тус бригадынхид 450 гектар сабшалан уhалаа. Эндэхид уридшалан hубагуудые татажа, hайрамай уhые шэбхэ адхаhан газарнууд дээгүүр урадхуулдаг байна. Наг шэбхэ иигэжэ уhанда дэбтээжэ, газарай хүрьhэндэ оруулхада ехэ hайн үтэгжүүлгэ болодог юм.

Мүн Сталинай нэрэмжэтэ колхозой луговод Жамсаран Жалсараев 220 гектар сабшалан даажа абаад, тэрээн дээрээ наг шэбхэ гаргажа, hайрамай уhа тогтоожо байнхай. Нүхэр Жалсараев газарай гэдэхэтэй сасуу жэжэхэн канавануудые малтажа, Загастай горхоной уhые, мүн саhанай хайлаhан уhые хэрэгтэй газартаа урадхуулна.

Нүхэр Жалсараев Нүүдэлшэ гэжэ нютагтахи намагые зундаа хатаахын тулада мүнөөнhөө эхилжэ жэжэхэнүүд hубаг канавануудые малтажа эхилээ. Тэрэ канавануудаар эндэхи намагай уhан хажуу тээшээ урдахань. Мүнөө луговод 150-яад гектарта hайрамай уhа тогтоогоод, ехэхэн хэмжээнэй наг шэбхэ гаргаад байна. Луговод Жалсараевай хүдэлмэридэ нүхэр Бальчиновагай гүүртын малшад, нүхэр Сультимовай даадаг отарын хонишод ехэ туhа хүргэнэ. Тэдэнэр адуу малайнгаа аргал шэбхые луговодой участок дээрэ гаргана.

Б. Ширеторов.

...ы бодол мүнөө Советскэ орон ...эршэ бэелүүлэгдэхэгүй байха ...буржуази ба тэрэнэй идеоло...хэн hанаагаа заhадаг бэлэй. Энээн... Ленин иигэжэ харюусадаг hэн: ...коммунизм-илахал байха, юундэб гэ... тэрэнние байгуулхын түлөө ...зон өөhэдөө тэмсэжэ эхилээ, ...эб гэхэдэ, шэнэ, ниитын бай...лалта орон доторхи засагаа ар...гарта сүм үгөө; юундэб гэхэдэ, ...ниитын үүсхэлые дэлгэрүүлдэг, ...ай интерестэ бүримүhэн харюу... эгээл сэсэн мэргэн замаар ...шадай эдэбхи хэшээлые зо...даг парти арад зониие толгойл... Коммунистическэ ёhоной ажал ...мэриин түрүүшын жэшээ барим...дай hаяхан бултайжа байhан ...шын субботнигуудай үедэ Вла... Ильич иигэжэ бэшээ hэн: ...Пролетариадай гүрэнэй засагай ...лгэ доро коммунизмын эхин ...лнүүд хосорхогүй, харин хүсэд ...мунизм болон hалбаран бадар... (зохёол, том 29, 397 нюур).

...най Эхэ ороной эрхэ сүлөөтэй ...эз даанхай байхын түлөө, бүхы ...й дээрэ эб найрамдалай түлөө ...зы соо, социалистическэ эконо... ба культура хүгжөөлгын бүхы ...нуудта Советскэ гүрэнэй туй... агууехэ илалтануудаар шэ...эгдэhэн дүшэ шахуу жэл тэдэ ...дэй бэшэгдэhэнhээ хойшо үн... Энэ замдаа манай туйлаhан ...илалта—хүдэлмэришэдэй, та...дай ба интеллигенциин баатар ...ита тэмсэлэй ашa үрэ, Комму...ческэ партиин сэсэн мэргэн хү...лтын ашa үрэ мүн.

...Коммунистическэ общество бай... зорилгые шиидхэхэдээ, «Коммунизм хадаа хүдэлмэришэ зоной зайлашагүй өөhэдынь хэрэг болохо ёhотой (зохёол, том 31, 347 нюур) гэhэн агууехэ Ленинэй шухала захяаhаа парти эшэ үндэhэ абадаг. Эгээл энэ хэрэгтэ партиин идейно-хүмүүжүүлгын болон эмхидхэхы бүхы ажал-ябуулга зорюулагдана. Партиин энэ ажал-ябуулгань коммунистическэ ушар ёhо арад зондо улам ехээр мэдэхэ болгоно, Советскэ гүрэнэй ажахын ба культурна хүгжэлтын түсэбүүдтэ коммунизмын үзэл сурталай бодотоор бэелүүлэгдэжэ байhые олониитэдэ элишэлэн харуулна.

Коммунизмын илан мандаха хэрэгтэ зорюулагдаhан бүхы ажал-ябуулгадаа парти болбол үргэн ниитэ арад зоной ушар ёhо мэдэлгэдэ түшэглэнэ. Тиихэдэ советскэ хүнэй ушар ёhо мэдэлгэ гээшэ ороноймгоо үмэнэхи зорилгонуудые гансашье зүбөөр ойлгохо ябадал бэшэ гэжэ Ленин hургадаг бэлэй. Советскэ хүнэй ушар ёhо мэдэлгэ хододоо зориг түгэс байха зэргэтэй: энэ хадаа нэн түрүүн ойлгоhон зорилгоёо шадаал hаа түргэнөөр, эрхим hайнаар бодото хэрэг дээрэ бэелүүлхэ гэhэн барагдашагүй эдэбхи хэшээл мүн, энэ хадаа ажалай эршэ габьяада зорюулагдан советскэ патриодой ухаан зүрхэндэ бадарhан хүсэл эрмэлзэл мүн.

Арад зонhоо Владимир Ильичын юушье нюудаггүй байhаниинь арад ниитэдэ Ленинэй гүнзэгыгөөр этигэдэгые гэршэлэн харуулна. Шиидхэгдэхэ ёhотой ээлжээтэ зорилгынгоо хэршье хүндэ хүшэр байгаа hаань, тэрэниие далдалангүйгөөр арад зондо сэхэ хандаха, мүнөө үедэ ямар зорилгын үлэмжэ шухала байhые хүн зондо ойлгуулжа үгэхэ, шиидхэгдэхэ ёhотой ээлжээтэ зорилгодо арад зоной революционно хэшээлые хандуулан, тэдэнэй эршэ хүсые, баатарлиг зоригые, үүсхэл эдэбхиие шадамараар хүгжөөхэ гээшэ шэнэ амжалтануудые туйлаха харгы зам мүн гэжэ Ленин партиие hургадаг бэлэй.

Ленинэй энэ эрхим шэнжэ шадабариин ашаар советскэ саг үеын түрүүшыншье жэлнүүдэй туршада манай орон дотор олохон амжалтанууд туйлагдаа. Арад түмэнэй вождиин энэ эрхим шэнжэ шадабариие өөртөө абаhандаа манай алдарта парти мүнөөшье хүсэтэй: тэрэ хадаа арад зондо этигэдэг, арад зондо хандаhан үгэ бүхэниинь тон үнэн сэхэ байдаг. Парти хадаа хүндэ хүшэршье зүйлэй тохёолдоо hаа тэрэниие арад зонhоо нюудаггүй, тэрэниие дабан гараха хэрэгтэ арад зониие элсүүлхэ бүримүhэн шадабаритай юм.

КПСС-эй ЦК-гэй hүүлшын Пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые советскэ хүн бүхэн мүнөө мэдэжэ байна. Манай хүдөө ажахыда бии байhан горьтойхон дутагдалнуудые, коммунизм тээшэ дабшажа ябаа манай ороной хүгжэлтын эрилтэнүүдhээ хүдөө ажахын гээгдэжэ байhые эдэ документнүүд сэхэ тэмдэглэнэ. Парти хадаа хүдөө ажахын үйлэдбэриин шууд түргэн хүгжэлтые хараалhан, тодорхой программые — эршэ хүсэеэ бүримүhэн эршэдэн элсүүлхэ программые хараалhан байна. Тээд юун болооб? Партиин политикын тон зүб байhаниие арад зоной зүбөөр ойлгожо, тэрэнэй уряада бодото ажал хэрэгээрээ харюусажа байhаниинь мүнөөшье харагдана. Казахстанда, Алтайда, Сибирьтэ ашаглагдадаггүй айхабтар ехэ шэнэ газар мэнэ hаяхан байгаа бэлэй. Эдэ газарнуудта айхабтар ехэ ажал хүдэлмэриин орьёлжо эхилhээр жэл үлүүтэй саг үнгэрбэ, сагай уларилай муушье байгаа hаань, нёдондо жэлдэ эдэ газарнуудhаа түрүүшын ургаса абтаа. Энэ ургасын ашаар хүдөө ажахын продуктнуудые 1953 онойхиhоо үлүү ехээр гүрэн бэлэдхэхэ ба худалдан абаха аргатай болоо hэн.

* * *

Арад зон гээшэ илагдашагүй. Арад зон ээтэй байhан гүрэн илагдашагүй бшуу.

Коммунизмын илан мандахын түлөө тэмсэлдэ арад түмэнэй хэтэ мүнхэ вождь Ленинэй нэрэ, ленинизмын ходоодоо мүнхэ, зориг бадаруулагша үзэл суртал советскэ хүнүүдые зоригжуулна.

Ленинэй илалта түгэс тугаар шэмэглэгдэhэн, манай ороной ажалшад Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро Ленинэй хэрэгые агууехэ үргэлжэлүүлэгшэ И. В. Сталин түрүүтэйгээр социализмын гайхамшаг ехэ байшан бодхооhон байна.

Маркс — Энгельс — Ленин — Сталинай туг доро, Коммунистическэ партиин хүтэлбэрсээр советскэ арад социалистическэ общество гүйсэд байгуулха, социализмhаа коммунизмда дамжан орохо замаар шайдамтайгаар дабшан ябана.

С. Сутоцкий.

Колхозуудта ажалта үдэрэй минимум тухай хуули журамые наринаар сахиха

«Ажал хэжэ шадаха колхознигуудта ажалта үдэрэй минимум тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1954 оной июниин 23-най тогтоол хадаа жэлэй туршада, мүн хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдэй үедэ ажалта үдэрэй уялгата минимумые хамтынгаа суглаанай шиидхэбэреэр тогтоохо эрхэ колхознигуудта өөhэдтэнь олгоhон байна. Колхознигуудай хамтын суглаанай шиидхэбэри аймгүйсэдкомой баталhанай hүүлээр хүсэндөө ородог байха юм.

Республикын олохон колхозууд энэ шухала асуудалай удхашанар hайтар ойлгоогүй, энэ асуудалые хамтынгаа суглаан дээрэ зүбшэн хэлсээгүй байhаар. Жэшээлхэдэ, Заиграйн аймагай Калининай, Ленинэй Молотовой, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозууд ажалта үдэрэй уялгата минимум тогтоохо тухай асуудал колхознигуудайнгаа хамтын суглаанууд дээрэ хаража үзөөгүй, ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдком правительствын заабари дүүргээгүй байшоо.

Сэлэнгын аймагай Тельманэй, Молотовой, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозууд ажалта үдэрэй минимум тогтоохо тухай асуудал тэрэшэлэн хаража үзөөгүй, мүн Маленковой, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хамтынгаа суглаанай шиидхэбэриие баталуулхын тулада аймагай Соведэй гүйсэдкомдо табяагүй байгаа. Ажалта үдэрэй минимум тогтоохо тухай колхознигуудай хамтын суглаанууд дээрэ абтаhан шиидхэбэриие тус аймагай Соведэй гүйсэдком аяар байгша оной мартын нэгэн хүрэтэр баталаагүй байба. Кударын аймагай Соведэй гүйсэдкомдо табигдаhан Ленинэй, Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозуудай гэшүүдэй хамтын суглаануудай шиидхэбэри баталагдаагүй байhаар. Иимэ баримтанууд Торин, Закаменай, Зэдын аймагуудта үзэгдэнэ.

Энэ тогтоолой ёhоор ажалта үдэрэй уялгата минимум нютаг нютагай эрхэ байдалые хараада абан колхознигуудай хамтын суглаанай шиидхэбэреэр тогтоогдохо ёhотой. Зүгөөр, мүнөө ажалта үдэрэй минимум урдынхида орходоо үлүүгээр тогтоогдохо зэргэтэй. Хэды тиимэ болобошье, ажалшадай депутадуудай Хойто-Байгалай аймагай Соведэй гүйсэдком эхэнэр колхознигуудай ажалта үдэрэй минимум тухай «Победа» колхозой баталалгада табиhан шиидхэбэриие 1953 оной хэмжээндэнь гэхэ гү, 120 ажалта үдэрөөр тогтооhон байба.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1954 оной июниин 23-най тогтоолоор табигдаhан эрилтэнүүдэй дүүргэгдээгүй байhан дээрэhээ колхознигууд ажалта үдэрэй минимум ямаршье шалтагаангүйгөөр олоногүй. Тэрэ заабариие хазагайруулагшад зэмэдэ хабаадуулагданагүй, хүдөө ажахын налог тухай хуулиин 6-дахи статьягай үндэhөөр дээшэлүүлэгдэhэн налог тэдэндэ тохогдоногүй.

Сэлэнгын аймагай Кагановичын, Ленинэй, Карл Марксын, Маленковой, Сталинай нэрэмжэтэ болон «Коммунизм» колхозуудай правленинүүд 1955 оной январь hарада ажалта үдэрэй минимум олоогүй хүнүүдтэ налог дээшэлүүлжэ ашахын тулада 107 колхознигуудай список аймагай финансын таhагта үгэhэн байгаа. Теэд списогүүдтэ ороhон нэгэшье колхознигто дээшэлүүлэгдэhэн налог ашагдаагүй байшоо.

Ажалта үдэрэй минимум олоогүй тэдэ хүнүүдэй список колхознигуудай хамтын суглаан дээрэ хэлсэгдэжэ, колхозой түрүүлэгшын, шалгалтын комиссиин, счетоводой— гурбан хүнэй гар табилгатай байгаа hаа абтаха зэргэтэй. Гэбэшье, энэ эрилтэ Кяхтын, Заиграйн аймагуудта сахигдаагүй, тэрээнhээнь боложо зарим колхознигууд тэдэ списогүүдтэ буруугаар оруулагдашаhан байна.

Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Воронцов) ажалта үдэрэй минимум олоогүй хүнүүдэй списогынь гансахан колхозой правленеэр баталагдаhан байна гэжэ шалгалта элирүүлээ. Ажалта үдэрэй минимум олоогүй айлнуудайнь наймандинь хүндэтэй шалтагаанаар ажалта үдэрэй минимум олоогүй байhан байха юм. Жэшээлхэдэ, колхозник Корытовай hамган 6 үхибүүтэй, тэдэнэйнь нэгэниинь хүхөөр байгаа. Мүн колхозница Шульгина 5 үхибүүтэй байhан байна. Тарбагатайн аймагай «Заветы Ильича» колхоз 60 наhа хүрэhэн Медведева — Зайцева гэгшые списогтэ оруулhан байха юм. Иимэ баримтанууд олон.

Энэ мэтээр социалистическэ хуули журамые эбдэхэ, хэтэрүүлхэ ябадалда эсэс табихаар болоо.

И. Балуров.

Редакцида ерэhэн бэшэгүүд

Хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ

Закаменай МТС-эй дэргэдэхи магазин механизаторнуудай эрилтые гүйсэдөөр хангажа шаданагүй. Жэшээлхэдэ, элдэб зүйлэй эдеэ хоол, эд товарнуудые магазиндаа саг соонь асардаггүй. МТС-эй дэргэдэ баригдаhан пекарни ашаглалгада оруулагдаагүй байhаар. Тиимэhээ хилээмэн аяар 7 километртэ оршодог Михайловка тосхонhоо асарагдана.

Тэрэшэлэн тус магазинда оёмол хубсаhан хомор. Мүн спортивна ба культурна хэрэгсэлнүүд, эхэнэрнүүдэй ба үхибүүдэй үмдэхэ гутал оройдоо асарагданагүй. Энэ магазин соо эмхи гуримгүй, ариг сэбэр сахигданагүй. Магазинай наймаалагша Гырылова худалдан абагшадта шэрүүнээр хандана, тэдэнэй эрилтые хараадаа абанагүй.

Мүн эндэхи столово нимэрхүү байдалтай. Эндэ эдеэ хоол амтагүйгөөр, нэгэ янзаар бэлэдхэгдэнэ. Столово соо умывальник, мылэ, полотенце үгы байдаг.

Механизаторнууд, МТС-эй дирекциин зүгhөө магазинай, столовын хүдэлмэриие hайжаруулха тушаа аймпотребсоюзай правленидэ хэды эрилтэ хэгдэбэшье, хэмжээ абтанагүй.

С. Гордеев.

Медицинскэ туhаламжые hайжаруулха хэрэгтэй

Хэжэнгын аймагай Доодо-Худанай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз гэшүүдээр олон, аймаг соогоо томохон колхозуудай нэгэниинь юм. Мүн энэ колхозой дэргэдэ долоон жэлэй hургуули оршоно. Иимэ. олон хүн зонтой hуурин газарнуудта медицинскэ хүдэлмэриие hайнаар ябуулхын тула медпунктнууд мэргэжэлтэй хүдэлмэрилэгшэдөөр хангагдаха ёhотой байгаа.

Гэбэшье, энэ хэрэгтэ Хэжэнгын аймсоведэй гүйсэдкомой элүүрые хамгаалгын таhаг анхаралаа багаар хандуулна. Жэшээлхэдэ, тус колхозой дэргэдэхи медпункт үнгэрэгшэ жэлэй август hараhаа 1955 оной март hара хүрэтэр медицинскэ хүдэлмэрилэгшын үгы дээрэhээ хаалтатай байгаа. Һаяхан энэ пунктые даагшаар нэгэ залуухан басаган ерэhэн аад, «Би, тусгаар медицинскэ эрдэмгүй хүм, үбшэлhэн хүниие аргалжа шадахагүйб» гээд хүнүүдтэ ямаршье туhаламжа үзүүлнэгүй. Энэ ушарhаа эндэхи колхознигууд, hургуулиин багшанар болон hурагшад үбшэлхэдөө саг соогоо медицинскэ туhаламжа абанагүй. Тиимэhээ аяар Хэжэнгын гү, али Хоринн аймагуудай центр ошодог байна.

Ц. Токтохоев.

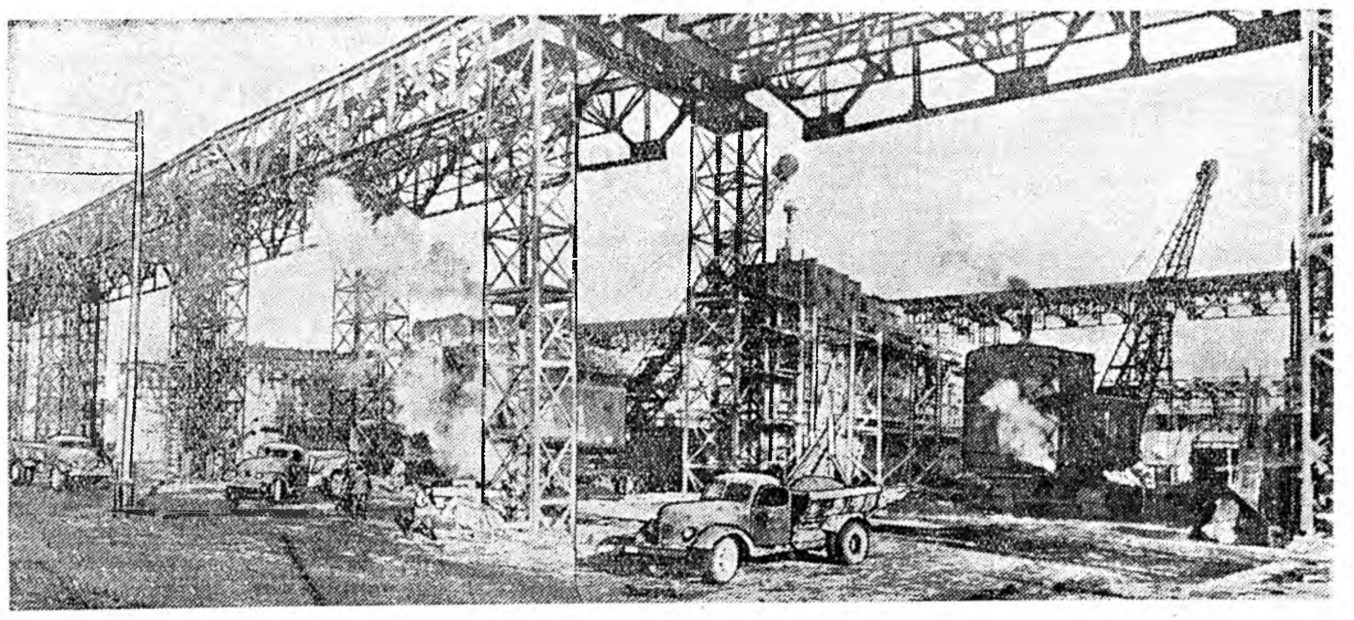
Эмхи гуримгүй байдалтай

Яруунын аймагай маслопромой конторын Поперечинскэ сепараторна пункт соо ороходо эмхи гуримгүй, муухай байдаг. Пунктые даагша Н. Беляева колхознигуудай hү тушаахада, тэдэнэртэй саг болзор соонь тоосоногүй.

Мүн энэ пунктда лаборанткаар нүхэр Беляевагай өөрынь эхэ хүдэлмэрилдэг юм. Тэрэ хадаа ажалдаа хайша хэрэгээр, хүнүүдтэ хэрзэгы шэрүүнээр хандана.

Яруунын аймаслопромой конторо (эрхилэгшэнь нүхэр Рыгзенов) эдэ бүгэдые хараадаа абажа, зохихо хэмжээ абаха ёhотой.

Д. Даржаев.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ангарска гидроэлектростанциин байшангые барилга. М. Минеевэй фото.

Ангарска ГЭС-эй барилга дээрэ

Үбэлэй янгинама хүйтэн үглөөгүүр Ангара мүрэн дээгүүр уняар манан тогтожо, туйлай томо хаалта, бетонно завод, котельнэ—бүгэдөөрөө сэн бун болошоод байгша һэн. Барилгадажа байгаа ГЭС-эй байшангай дэргэдэ тодхогдоһон хүсэтэ крануудшье манан соо түглылдэн харагдагша бэлэй. Ямаршье хүйтэнэй болобошье, Ангарска ГЭС-эй барилга һаадгүйгөөр ябуулагдажа байгаа. Хорин табан тонный машинануудай забда сүлөөгүй иишэ тиишээ гүйлгэлдэжэ, экскаваторнуудай нэгэ жэгдээр хүршэгэнэжэ, паровозуудай аалиханаар дабшажа ябахыень ямаршье хүйтэндэ хаража болохо байһан юм.

Үбэлэй сагта ажалай темпые һуладхахагүйн, тэрэшэлэн бетон шудхаха, газар малтаха хүдэлмэриин графигые үдэр бүри дүүртэхын зорилгоор Ангарска ГЭС-эй барилгашад бүхы эршэ хүсөө элсүүлжэ байгаа. Барилгашадай хэды үүсхэл оролдолго гаргажа байбашье, зарим участогуудта бетон шудхалга удааража байба. Илангаяа гурбадахи участогта бетон шудхалга ехээр удааража байгаа. Теэд энэ участок шиидхэхы участок байһан юм. Юуб гэхэдэ, ерэхэ жэлдэ эндэ түрүүшын ээлжээнэй агрегадууд ашаглалгада оруулагдажа, промышленна предприятинуудта үнэгүй электроэнерги үгэхэ ёһотой байгаа. Эгээл тиимэһээ гурбадахи участогай гээгдэлые усадхалгада коллективэйнь бүхы хүсэн элсүүлэгдэһэн байна. Гээгдэлээ шадаал һаа түргөөр усадхахын, бетон шудхаха графигаа дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхын түлөө участогай хүдэлмэришэн, бригадир, мастер бүхэн эрмэлзэжэ байба.

Энэ асуудал Николай Бороевойшье һанаае зобоожо байгаа һэн. Үбэлэй нэгэтэ үглөөгүүр нүхэр Бороев барилгын талмай дээгүүр яаралтайгаар гэшхэлһээр, ГЭС-эй байшанда хүрэжэ, нарин харгыгаар өөдөө, байшангай хоёрдохи дабхартань гараад, иишэ тиишээ хараашалан байба. Бетон шудхаха модон хэб хэдэг дархашуулай халаанайнгаа даалгабариие дүүргээгүй байһанииинь нүхэр Бороевто тэндэһээ элихэнээр харагдажа байгаа. «Манай ажалые бү һаатуулагты, бетон шудхаха хэб түргөөр хэгты» гэжэ бетон шудхагшад нэгэн дуугаар мэдүүлдэг ха юм. Эгээл тиимэһээ хэб хэдэг дархашуулай хүдэлмэриие түргэдхэбэл бетон түргөөр шудхагдаха байна.

Николай Бороевой хүтэлбэрилдэг газар малтагшадай бригада хэб хэгшэдтэ юугээр туһалха гээшэб? Тэндэ дүй дүршэлтэй болоһон, өөрынгөө хэрэгые мэдэхэ дархашуул ажаллана ха юм. Теэд, Бороевой бригадынхид толто хүрзэ хоёроор ажаллажа һурашанхай бшуу.

Николай Бороев тэндэһээ доошоо буужа, бревно дээрэ һуугаад, тамхилна, бригадынгаа гэшүүдэй ерэхые хүлеэнэ, ажалайнгаа үдэрые хайшан гэжэ эмхидхэхэ тухай бодожо үзэнэ.

Бригадын эгээл хуушанай гэшүүн Филипп Иванович Лобанов хамагһаа түрүүлэн ерэбэ. Николай Михайлович Бороев Филипп Иванович Лобанов хоёр 1951 ондо барилгада нэгэ доро шахуу ерэһэн юм. Нүхэр Бороев барилгада ерэхынгээ урдахана Усть-Ордын округой Баяндаевска райондо «Заготзерногой» кладовщигаар ажаллажа байгаа. Ангар мүрэн дээрэ барилга хэгдэхэ болоһые дууламсаараа тэрэ ондоо хүндэ ажалаа даалгаад, эндэ ерээ һэн. Нүхэр Бороев барилгада ерэһэн сасуугаа Качугска районһоо ерэһэн Лобановтай уулзаһан байгаа.

Лобановай ажалда дуратай, ухаамсар, дүйтэй байһан хадань Бороев тэрээниие ехээр хүндэлдэг байба. Нүхэр Лобанов ямаршье хүдэлмэридэ ажаллажа шадаха байгаа. Иимэ дүй дүршэлтэй хадань Филипп Ивановичтай бригадир саг үргэлжэ хөөрэлдэдэг һэн. Энэ уулзалгандаашье Филипп Ивановичта бригадир һанаһанаа хэлэбэ. Юуб гэхэдэ, тэрэ үедэ бетон шудхаха хэб хэгшэд хараалагдаһан хүдэлмэриингөө түсэбые дүүргэгүй байһан байба. Энэ хүдэлмэриин түсэбые дүүргэгдэгүй дэрэһээ бетон шудхалга һаатажа болохо байгаа. Бороевой хэлэһые Лобанов анхаралтайгаар шагнаад, тамхяа гаргажа татаха зуураа, иигэжэ хэлэбэ:

—Хэб дархалагшадай гээгдэжэ ябаһанда мүн бишье һанаагаа зобоноб. Тэдэнэрнай бэрхэтэй байдалда ороод байна. Дархашуул хэдышье оролдосотойгоор ажаллабал гээгдэлһээ гаража шаданагүй. Дархашуулда туһалхал хэрэгтэй болоо гэжэ һананаб.

—Заатагүй туһалха хэрэгтэй,—гэжэ Бороев зүбшөөхэ зуураа, үгэеэ саашань үргэлжэлүүлбэ. — Теэд, шамһаа ондоо дарханай мэргэжэлтэй хүн бригададамнай үгы ха юм.

—Хэрбээ ажаллажа эхилээ һаа, хүн бүхэн һураха,—гэжэ Лобанов найдамтайгаар баталан хэлэхэ зуураа, хүтэлбэрилэгшэднай манай дурадхалые дэмжэхэ гээшэ гү гэжэ асууба.

—Хүтэлбэрилэгшэд заатагүй дэмжэхэ, дархашуулай гээгдэл усадхахые тэдэнэр ехэтэ хүсэнэ,—гэжэ нүгөөдэнь харюусаба.

Уданшьегүй бригадын бусад гэшүүд ерэбэ. Тэдэнэрэй нэгэ зариманиинь Байгал далай дээрэ загаһашадаар, нүгөөдүүлынь Алтайда гү, али Украинада таряашадаар ажаллажа байһанаа, бэшэнь Советскэ Армиин зэргэдэ алба хэжэ байһанаа эндэ ерэһэн байна. Ольхонһоо, мүн Усть-Ордын Бурят-Монголой национальна округһоо олон хүн эндэ ерээ. Антон Имехенов, Алексей Хуриганов, Маркел Балхеев, Борис Будишкин, Михаил Гунов, Александр Азонов—эдэнэр булта Ангар мүрэнэй эршэ хүсые арадай ажахыда зорюулжа, Эхэ орондоо туһалха гэһэн зорилготойгоор энэ барилгада ерэһэн байна.

Николай Бороев бригадынгаа гэшүүдэй булта суглархада гурбадахи участогта ажалладаг дархашуулай ехээр гээгдэлдэ ороод байһан тухай тэдэнэртэ хөөрэжэ үгөөд, 6 хүнһөө бүридэһэн нэгэ звено дархашуулда эльгээхэ дурадхал оруулба. Үлэгшэдынь бригадынгаа хэжэ байһан бүхы ажал бүтээхэ ёһотой байгаа. Бригадирайнгаа энэ дурадхалые гэшүүдынь булта зүбшөөгөөд, тэрэ дороо Майн нэгэнэй хүндэлэлдэ социалистическэ уялгануудые абаба. Тус бригада уласхоорондын һайндэр—Майн нэгэн болотор 900 квадратна метр талмай дээрэ бетон шудхаха хэб хэхэ гэжэ уялга абаба.

—Зай, нүхэд байра байрадаа ажаллахаяа ошогты, участогай начальнигта ошожо, абаһан уялга тухайгаа мэдээсэхэмни,—гэжэ Николай Бороев зүблөөнэйнгөө һүүлдэ хэлэбэ.

Тимофей Федорович Лепендин нэгэ барилгын дүүрэмсээр ондоо барилгада ошодог, эршэ зоригтой инженернүүдэй нэгэн юм. Хаана дүй дүршэлтэй инженер ехээр хэрэгтэй болоноб, тэндэл ошохо хэрэгтэй гэжэ тэрэ һайн мэдэдэг. Тимофей Федорович наһан соогоо олон электростанци барилсаа. Нүхэр Лепендин Волховско гидроэлектростанциин баригдаһанай һүүлээр Днепрогэсэй барилгада хабаадалсаад, удаань Рыбинскэ гидроузелые барилсаһан байна.

Ангар мүрэн дээрэхи барилгын үшөө эхилээдүй байхада Тимофей Федорович Иркутск ерэһэн юм. Тэрэнэй ерэһэнэй һүүлээр уданшьегүй ороной зүг бүхэнһөө барилгашад болон хүсэтэ техникэ ерэжэ эхилээ һэн.

Дүршэлтэй инженер Ангарай эршэтэ хүсые хаража ехэтэ һонирхоһон байгаа. Юуб гэхэдэ, энэ мүрэндэл адли тиимэ хүсэ ехэтэй мүрэн гэжэ дэлхэй дээрэ үгы ха юм. Энэ мүрэнэй хүсые Волга, Кама, Дон, Днепр мүрэнүүдтэй бултантайнь сасуулбал үшөө үлүү ехэ хүсэтэй юм. Ангар мүрэн жэл бүри 60 миллиард киловатт-час электроэнерги үгэжэ шадаха байна. Энэнь Советскэ Союздахи бүхы электростанцинуудай мүнөө үедэ үйлэдбэрилжэ байгаа электроэнергиин хахадынь болоно.

Тимофей Федорович электростанциин барилгада ерэһэн дарыдаа задарюун шанга бэетэй, хэзээдэшье хүхюун Николай Бороевтой танилсаа һэн. Залуу хүдэлмэришэнэй оролдосотойгоор ажалладаг, хүнүүдэй мүльһэтэй уһан соо ажаллажа байхада тэдэнэртэ зориг оруулан ажалладаг байһандань инженер тэрээндэ ехэ дуратай болоһон байгаа.

Бороев эрхим бригадирнуудай нэгэн боложо шадаха байна гэжэ эгээл тиихэ үедэ инженер хараһан байгаа. Инженер үнэхөөрөө зүб таагаа. Бороев гурбан жэлһээ үлүүтэй саг соо бригадые хүтэлбэрилнэ. Багахан аад, эбтэй коллектив энэ үе соо хэнһээшье гээгдээгүй.

ГЭС-эй байшангай бодхоогдохо ехэ хонхорхой соо хабтагайгаар баригдаһан конторо соо Николай Бороев участогай начальник нүхэр Лепендинтэй уулзаба. Тэдэ хоёр урданай танил нүхэд мэтээр, тар гараа барилсан мэндэшэлдэбэ.

— Бригадымнай ажал ямараар ябажа байнаб, Николай Михайлович? — гэжэ инженер асууба.

—Бригадамнай муу бэшээр ажаллана. Теэд, участогнай гээгдэлдэ оронхой, хамагай хойно ябаналди,—гэжэ Бороев харюусаба.

— Тиимэл даа, гурбадахи участок ехэ гээгдэлдэ ороод байна, —гэжэ инженер хэлээд, Бороевто график харуулха зуураа, гээгдэлээ яажа усадхаха тухай заабари тэрээндэ үгэбэ.

Ямар хэрэгээр контородо ерэһэн тухайгаа Бороев эгээл энэ үедэ хөөрэжэ эхилбэ. Бригадынгаа зарим хүнүүдые хэб дархалалгада табиха болоһон тухайгаа хэлээд, энэ гуйлтыемни хангыт гэжэ начальнигта хандаха зуураа, абаһан социалистическэ уялгануудаа һарбайба.

Бороевой асуудалда Тимофей Федорович дары харюусабагүй. Хэб хэхэ ажал туйлай харюусалгатай хэрэг мүн. Муугаар хэгдэһэн хэб бетон шудхалгада ехэ һаад хэдэг, ехэ гарза ушаруулдаг ха юм. Энэ харюусалгатай хэрэгые шэнэ хүнүүдтэ найдажа бололтой аал? Участогай начальник нэгэ хэдэн минута абяагүй байһанайнгаа удаа иигэжэ харюусаба:

— Бидэнэр сугтаа ажаллаһаар үнинэйбди. Хэлэһэн үгэдөө хүрэдэгыеш мэдэнэб. Теэд хэр зүбөөр бодожо үзөө гээшэбши? Ямар харюусалга даажа абаһанаа мэдэнэ гүш?

— Тимофей Федорович, хуу бодожо үзөөбди, хэлэһэн үгэдөө хүрэхэл байхабди,—гэжэ Бороев харюусаба.

Бороевой харюуе участогай начальник зүбшөөһэн байгаа. Филипп Иванович Лобановай хүтэлбэреэр ажаллаһан Бороевой бригадын звеногойхид хэдэхэн үдэрэй үнгэрөөд байхада бетон шудхаха түрүүшынгээ хэбые бэлэн болгсо һэн. Залуу дархашуул тиихэдэ түрүүшынгээ амжалта туйлаһан байгаа. Хэһэн ажалынь һайн сэгнэлтэ абаһан байна.

Бороевой бригада эдэ үдэрнүүдтэ бүхы хүсэеэ элсүүлжэ байна. Арматурщигууд, дархашуул, газар малтагшад, бетон шудхагшад болон бусадайшье бригаданууд Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ жагсаад, эдэбхитэйгээр ажаллана. ГЭС-эй байшан бариха хүдэлмэри үдэр ерэхэ бүри түргэдэжэ, графигые таһалдуулха ушар болюулагдажа байна. Барилгашад тохёолдоһон бэрхэшээлнүүдые амжалтатайгаар гаталаад Майн нэгэнэй хүндэлэлдэ абаһан социалистическэ уялгануудаа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхэнь лабтай.

Ангар мүрэн дээрэ баригдажа байһан станциин барилгашадай багахан нэгэ коллектив тухай, Бороевой бригада тухай эндэ хэлэгдэбэ. Иимэ бригаданууд барилга дээрэ олон. Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын даалгабариие амжалтатайгаар дүүргэхын, Ангар мүрэн дээрэхи гидроэлектростанциин түрүүшын ээлжээнэй барилгые саг сооонь ашаглалгада үгэхын түлөө эндэхи барилгашад нэгэн хүн шэнгээр оролдоно.

Г. НИКИФОРОВ.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо

ГАЗАРАА БОРНОЙЛЖО БАЙНА

Хэжэнгын МТС-эй 6-дахи тракторна бригада колхозой 2-дохи таряанажалай бригадын поли дээрэ эртын борнойлго хэжэ байна. Мүн колхозой бэшэшье бригаданuудта эртын борнойлго эхилэнхэй.

ТҮРҮҮ ФЕРМЭ

Колхозой центртэхи малай гүүртэ һү һаалгаар социалистическэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябана. Гүүртын һаалишад Б. Цыбикова, Ц. Рыкзенова гэгшэд үдэр бүри нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 10—12 литр һү һаана.

Һаалишан бүхэнэй оролдосотой ажалай ашаар колхоз үнгэрһэн кварталда 46 мянган литр һү гүрэндэ тушааһан байна.

КОЛХОЗОЙ ГЭШҮҮД ОЛОШОРНО

1955 оной эхинһээ хойшо олохон хүн колхоздо хүдэлхөөр ерээд, гэшүүд болонхой. Жэшээнь, нүхэд Намдаков, Рабданов, Жирлов, Улзытуев, Цырендоржиев, Бастуева гэгшэд колхозой гэшүүд болоһон байна.

ОЛОНДО ХҮНДЭТЭЙ АГИТАТОРНУУД

Партийна эхин организациин агитаторнууд колхозой гэшүүдэй дунда ниитэ-ойлгууламжын хүдэлмэриие жэшээтэ һайнаар ябуулна. Нүүдэл наймаа эмхидхэгшэ Ж. Ж. Дугаров наймаагаа хэжэ ябахынгаа забһарта колхознигуудай дунда хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. «Кукуруза ба тэрэниие ургуулха тухай», «Уласхоорондын байдал» гэһэн темэнүүдээр һаяхан хөөрэлдөө үнгэргөө. Мүн агитаторнууд Ц. Доржиев, Ц. Васильев, Д. Ванданов, Ц. Дашиев болон бусад үдэр бүри газетын шэнэ һонинтой колхознигуудые танилсуулна, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

КУКУРУЗА ТАРИГДАХАНЬ

Энэ жэлдэ колхоз 600 гектарта кукуруза тариха юм. Мүнөө колхоздо кукуруза тариха 2 сеялкэ үгтэнхэй. Мүн кукуруза тарилгын тусхай бригаданууд томилогдоо.

ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД ХЭГДЭХЭНЬ

Колхозой һаяхан баталһан табанжэлэй түсэб соо ехэхэн хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаһан байгаа. Эдэ хэмжээябуулгануудаа бэелүүлэн мүнөө жэлдэ колхоз 100—100 толгой тугалай, үхэрэй байрануудые барихаар хараална. Мүнөө байрын модон отологдожо бэлэн болонхой. Тиихэдэ 300 хүнэй һууритай клуб, малшадта шэнэ гэрнүүд олоор баригдаха юм.

Г. Дашабылов.

Хэжэнгэ.

Мотоциклистнүүдэй курс

ДОСААФ-эй Бичурын комитедэй дэргэдэ мотоциклистнүүдэй курс һаяхан нээгдэбэ. Мүнөө тэндэ 25 хүн һуралсана. Энэ курсые дүй дүршэл ехэтэй хүдэлмэришэн Чекин хүтэлбэрилдэг юм.

Курсые дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр, тэдэнэр мотоцикл жолоодохо эрхэтэй болохо байна.

М. Осокин.

Смыслов Геллер хоёрой хоорондо боложо байгаа шатарай матч

Шатараар СССР-эй чемпионой нэрэзэргэ олохын түлөө гроссмейстернүүд В. Смыслов Е. Геллер хоёрой хоорондо боложо байгаа мүрысөөнэй наадагдажа дүүрээгүй 6-дахи парти апрелиин 16-да болоо.

Урдань мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, хойшолуулагдаһан партидаа Геллер бүлюу байдалтай байһан юм. Наадаанай эхилхэдэ Смыслов бэрхэшээлтэй байдалһаа шадамараар гараа. Гроссмейстернүүд 55-дахи ябадалдаа тэнсэбэ.

Гроссмейстернүүд 3—3 гэһэн тоотой болоо. Матчын условиин ёһоор, гроссмейстернүүдэй нэгэнэйнь илатар мүрысөөн боложо үргэлжэлхэ юм.

Матчын долоодохи парти апрелиин 19-дэ болохо.

Загаһа барилгын асуудалнуудаар хитад-японско хэлсээнүүд тухай коммюнике

ПЕКИН, апрелиин 16. (ТАСС). Синьхуа агентствын дамжуулһанай ёһоор, загаһа барилгын асуудалнуудаар Хитадай ассоциациин ба загаһа барилгын асуудалнуудаар японо-хитадай советэй хоорондо хэлсээнүүдэй болоһоной эсэстэ загаһа барилгаар хэлсээн Пекиндэ баталагдаа.

Энээн тушаа толилогдоһон хамтын коммюнике соо иигэжэ хэлэгдэнэ. Тэгшэ эрхын, бэе бэедээ ашагтай туһатай байлгын ба эбтэйгээр ажабайлгын принципүүдтэ зохилдуулан Шара ба Зүүн-Хитадай далайнуудай зарим районуудта загаһа бариха тушаа хоёр тала үгэеэ ойлголсоһон байна. Энэ хэлсээн хадаа Хитадай ба Японии загаһа барилгын организацинуудай хоорондоо үгэеэ ойлголсохые ба хани ёһоной харилсан ажаллалга тогтоохые хүсэжэ байһыень гэршэлхэһээ гадна, японо-хитадай харилсаануудые һайжаруу-ха хэрэгтэ нэмэри боложо үгэнэ.

Хитадай ба Японии хооро- һайн харилсаанай үшөө һэргэгдэ-гүй байһан дээрэһээ, Хитадай б- Японии загаһа барилгын арада- организацинуудай хоорондо загаһ- барилгын асуудалаар туйлагда- хэлсээн үшөөл дутуутай байна. Э- ушарые хараадаа абан загаһа б- рилгын асуудалаар Хитадай асс- циаци ба Японии загаһа барилг- асуудалаар японо-хитадай совет- даа баталагдаһан хэлсээгээ хэ- дээрэ бэелүүлжэ орохоһоо гадна, хоёр ороной правительствонуу- хоорондо зохихо хэлсээнүүдые тал-хын тулада ойрын саг соо хэлсэ- нүүдые хэхыень өөһэдынгөө пра- тельствонуудһаа эрихээр бэлэн б- на.

Румыниин хүдөө ажахын машина бүтээлгын хүгжэлтэ

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Румынида арадай засагай тогтоогдоһонһоо хойшонхи үе соо хүдөө ажахын машина бүтээлгын промышленность байгуулагдаа. Сталин городтохи тракторна завод, Бухарестдэхи Тудор Владимирескугэй нэрэмжэтэ ба «Семанатореа» гэжэ хүдөө ажахын машина бүтээлгын заводууд, Ноябриин 7-ной нэрэмжэтэ Крайовадахи завод, тэрэшэлэн Синайдахи ба Романдахи запасна частьнуудые ба хүдөө ажахын багажа зэбсэг үйлэдбэрилдэг заводууд, Меджидилэхи хүдөө ажахын түхеэрэлгэнүүдые заһабарилдаг предприяти гэхэ зэргын томо то- предприятинууд баригдаһан бай-

Румынска хүдэлмэришэнэй п- тиин II съездын директивэнүү- проектын ёһоор, румынска х- ажахы элдэб түхэлэй 10 мянган т- тор, 12 мянган тракторна плуг, мянган культиватор, 5.500 сеял- хүдөө ажахын бусад олон маши- нууд болон багажа зэбсэгүүдые рын хоёр жэл соо абаха байна. М- ажалай хүдэлмэриие механиза- гада хэрэгтэй болохо машинану- олоор гаргагдадаг болохо юм.

Албаниин барилгын материалнуудай промышленностиин хүгжэлтэ

ТИРАНА. (ТАСС). Албанида промышленна ба культурно-ажаһуудалай барилга үргэнөөр хэгдэнэ. Тэрээнһээ уламжалан барилгын материалнуудые үйлэдбэрилгэ түргэнөөр ургана. Орон дотор Эльбасандахи Нако Спирэй нэрэмжэтэ модо болбосоруулгын комбинат, Вицедэхи, Хотолиштдэхи, Шемридэхи модо хюрөөдэлгын заводууд, Корчадохи шэлэй завод баригдаа. Шкодертэхи цементын завод, Тиранадахи, Фиеридэхи, Дурресэхи хирпиисын заводуул һэргээн бодхоогдоһон ба шэнэдхэн байгуулагдаһан байна. Табан жэ- томо барилгануудай нэгэн—Е- дохи цементын заводой барилга- дэн һарын урда тээ дүүргэгдээ.

Барилгын материалнуудые үй- бэрилдэг предприятинууд урда т- ондоо тээһээ асардаг фанера, ш- хэ мэтые үйлэдбэрилэн гаргадаг- лоо. 1954 ондо 1952 онойхитой- суулбал хатанхай модо бэлэдх- таба үлүүтэй дахин, фанера үйл- рилгэ хоёр үлүүтэй дахин нэм- байна.

Советскэ Союзай захилаар шэнэ танкер баригдаба

ХЕЛЬСИНКИ, апрелиин 16. (ТАСС). Раума городтохи «Раума-Репола» гэжэ акционернэ обществын верфьдэ Советскэ Союзай захилаар баригдаһан гурбадахи танкер уһанда табигдаа. Энэ танкер хадаа табан жэлэй болзороор баталагдаһан далдаа наймаанай хэлсээнэй ё- бүтээгдэһэн байна. Тус танке- мянган тонно шэгнүүртэй.

«Гудермес» гэһэн нэрэ энэ та- та үгтэһэн байна.

Индийскэ самолёдой гэмтэһэн ушарые мүрдэлгэ

ПЕКИН, апрелиин 16. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент Джакартаһаа иигэжэ дамжуулна:

Американска ба чанкайшистска агентнуудай һүйдхэлгэ хэһэнһээ уламжалан «Эйр Индиа интернейшнл» гэжэ авиакомпаниин самолёдой гэмтэһэн ушарые-мүрдэхын тулада Хитадһаа Джакартада байдаг посольство өөрынгөө хоёр хүдэлмэрилэгшэдые самолёдой унаһан газарта эльгээгээ.

Мүрдэлгэ хэхын тулада индонезийскэ гражданска авиациин ба агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй бүлэг түлөөлэгшэдые Индонезиин правительство томилһон байгаа. Тэдэнь самол- гэмтэн унаһан газарта мүн лэ- һон байна. Энэ бүлэг түлөөлэгш- Индиһээ Джакартада байдаг сольствын сэрэгэй атташе ошо-

Индонезийскэ агаарай-сэрэгэ- сэнүүдэй командованиин түлө- шэд апрелиин 14-дэ иигэжэ мэд- Самолёдой бутардаһанууд до- үшөө 6 хүнэй бэе олдоо. Тэдэнэ- до самолёдой экипажай хоёр гэ- оролсоно. Тиимэ болохолоорo- нөө 9 хүн олдобо.

Индонезийскэ сэрэгэй кораб- бэдэрэлгэ хэлгые үргэлжэлүүл-

Афгано-пакистанска харилсаанууд тушаа

ПАРИЖ, апрелиин 16. (ТАСС). Франс Пресс агентствын корреспондентын Карачиһаа дамжуулһанай ёһоор, Пакистанһаа Кабулада байдаг посольствын, мүн Джелалабадта ба Кандагарта байдаг консульствонуудай чиновнигуудай бүлэнэрэй түрэл ороноо бусаха тухай пакистанска правительство захиралта гаргаһан байна. Гадна, Афганист- нютагаа бусахые хүсэһэн пак- ска граждаиинуудта бүхы арга- ломжо олгогдоо.

Элэ хэмжээнүүд тухай Афга- най правительствода дуулгаг- байна гэжэ корреспондент са- мэдээсэнэ.

Сайгон шадартахи шэнэ байлдаанууд

ПАРИЖ, апрелиин 16. (ТАСС). «Юманите» газетын Ханойска корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Сайгон шадар нэгэ талаһаа правительственна сэрэгүүдэй ба нүгөө талаһаа «Хоа-Хао» ба «Бинь-Ксюен» гэжэ бүлгэмүүдэй зэбсэгтэ отрядуудай хоорондо мүнөө үедэ ехэ байлдаан боложо байна. Правительственна сэрэгүүд хэдэн портнуудһаа сухарин гараа. Үйлсэнүүдтэ боложо магад байһан байлдаануудһаа абархын тулада Сайгоной хү- городһоо яаралтайгаар гаража- но.

США халаа «гурим тогтоож- дахагүй байһан дээрэһээнь Нго- Дьемые һэлгэхэ гэжэ шиидхэ- лобошье, премьер-министры- шаалда оруулха таарамжатай- дидатурые оложо шадаагүй б-

ЗАҺАБАРИ

Манай газетын апрелиин 16-най номерто толилогдоһон «Студентнэр В. И. Ленинэй түрэһэн үдэртэ» гэһэн статьягай нэгэдэхи колонкын, нэгэдэхи абзацай дороһоо хоёрдохи мүртэ алдуу гараба. Тэрэ мүрые «В. И. Ленинэй революционно ажалябуулгын эхин» гэжэ уншахые гуйгдана.

Мүн апрелиин 17-ной номер- лилогдоһон, БМАССР-эй Вер- Соведэй Президиумэй Указай- бадахи абзацые «БМАССР- кусствонуудай габьяата ажал- лагшын...» гэжэ уншаха.

Редакторай о- О. Г. ГОМБ-

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем— 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00433. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. 2-